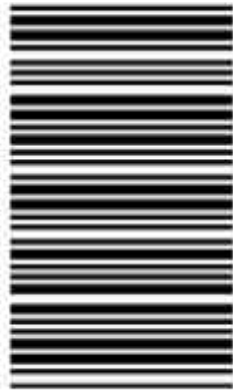

611
F

611F

نام
نام خانوادگی
محل امضاء

عصر جمعه
۹۳/۱۱/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود عملکرد اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۴

مجموعه مدرسی معارف اسلامی - کد ۱۱۵۲

مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۳۱	۵۰
۳	کلام اسلامی	۱۵	۵۱	۶۵
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۶	۸۰
۵	فلسفه	۱۵	۸۱	۹۵
۶	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۹۶	۱۱۰
۷	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۱۱۱	۱۲۵
۸	منطق	۱۵	۱۲۶	۱۴۰
۹	تاریخ اسلام	۱۵	۱۴۱	۱۵۵
۱۰	تاریخ معاصر	۱۵	۱۵۶	۱۷۰
۱۱	اصول	۱۵	۱۷۱	۱۸۵
۱۲	اخلاقی و تربیت اسلامی	۱۵	۱۸۶	۲۰۰
۱۳	اطلاعات عمومی	۱۵	۲۰۱	۲۱۵
۱۴	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۲۱۶	۲۳۰
۱۵	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۳۱	۲۴۵
۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰
۱۷	تفسیر نهج‌البلاغه	۱۵	۲۶۱	۲۷۵
۱۸	علوم قرآنی	۱۵	۲۷۶	۲۹۰
۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۹۱	۳۰۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

بهمن ماه - سال ۱۳۹۳

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

- 14- 1) 70 percent of
3) 70 percent
- 15- 1) in
2) for
3) over
4) with
- 2) a percentage of 70
4) 70 of the percentage

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and choose the best choice (1), (2), (3), or (4) and then mark the answer on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Tawhid is the defining doctrine of Islam. It declares absolute monotheism—the unity and uniqueness of God as creator and sustainer of the universe. It is used by Islamic reformers and activists as an organizing principle for human society and the basis of religious knowledge, history, metaphysics, aesthetics, and ethics, as well as social, economic, and world order.

During the classical period, discussions of tawhid focused on philosophical considerations about God's essence and attributes and the validity of the political institution of the caliphate. The thirteenth-century Hanbali jurist Ibn Taymiyyah shifted the emphasis of tawhid to sociomoral issues. He interpreted tawhid as a declaration that God is the sole creator, ruler, and judge of the world, rendering human beings responsible for submitting to and carrying out His revealed will through religious practice, ritual, and actions. True faith is expressed in both individual and collective virtuous behavior, linking the private and public (i.e., spiritual and political) spheres. Social organization is to be guided by religion.

The eighteenth-century Arabian reformer Muhammad ibn Abd al-Wahhab reasserted tawhid as a remedy for spiritual stagnation and excesses. He denounced those who compromised Islamic unity by promoting sectarianism, by praying to saints and requesting intercession by saints, angels, and prophets, and by claiming knowledge based on sources other than the Quran, Sunnah, and results of logical processes. He sought to establish a state based on divine and Islamic unity, replacing tribal solidarity with religious solidarity and purifying Islam from extraneous and popular practices.

- 16- **What is the writer's purpose in paragraph 1?**
1) To argue against absolute monotheism
2) To introduce a major Islamic principle
3) To present discussions of tawhid
4) To present the views of Islamic reformers on tawhid
- 17- **Reading the passage, one can come to the conclusion that Mahammad ibn Abd al-Wahab -----.**
1) was in favor of a sectarian school
2) believed in gaining knowledge through non-religious sources
3) sought to eradicate practices that had cropped up in Arabia
4) helped to establish anti-Islamic practices in Arab nations
- 18- **The word "stagnation" in line 14 is closest in meaning to -----.**
1) failure
2) need
3) value
4) activity
- 19- **The passage suggests that Ibn Taymiyyah -----.**
1) pursued secular ideologies in creation of Islamic society
2) revived the spirit of strict adherence to tradition
3) was accused of ascribing human characteristics to God
4) attacked traditionalism, focusing instead on the worship of God

20- It can be inferred from paragraph 3 that Saudi Arabia -----.

- 1) was first established by an Islamic reformer
- 2) is the realization of the Islamic state al-Wahhab had in mind
- 3) is in favor of tribal solidarity
- 4) is trying to purify Islam

PASSAGE 2:

Islamic modernism—the reform of Islamic tradition through emphasis on the Quran and Sunnah to meet the needs of modern society, including its institutions and technology—arose in the nineteenth century. Its goal was to restore the strength, dynamism, and flexibility of Muslim societies. A selective approach to borrowing from Western developments was used to prevent Western culture from replacing Islamic culture. Modernists claimed that the adoption of modern science and technology actually meant reclaiming the Islamic heritage, since modern European science had its origins in classical Islamic learning. They distinguished between revealed knowledge and knowledge acquired through reason, but taught that reason did not clash with revelation.

Islamic modernism underwent its richest development in the Middle East under al-Afghani's Egyptian disciple Muhammad Abduh. Abduh's teachings in law, education, and theology provided the intellectual basis for the assertion of the harmony of Islam and reason by demonstrating that all rational knowledge, including modern science, is in accord with Islamic principles. Abduh taught that Muslims could overcome European dominance only by embracing science and modern learning in conjunction with modernized religious education and a gradual reformation of society. Abduh's teachings created a tension between adherence to the authority of religion and a willingness to accommodate the demands of modernity. His followers called for a return to the dynamism, tolerance, and flexibility of the first generation of Muslims through close study of the Quran and Sunnah. Abduh's associate Muhammad Rashid Rida sought to safeguard Islam's integrity and scriptural authority by demonstrating the compatibility of Islamic law and modern government.

21- The passage is mainly about -----.

- 1) the first Muslim ideological response
- 2) restriction of the traditional Islamic law
- 3) critical re-examination of classical conceptions
- 4) reconciliation of Islamic faith with modern society

22- It can be understood from the passage that Islamic modernism -----.

- 1) aimed to modernize Islamic culture according to western norms
- 2) intended to base all Islamic learning on reason rather than revelation
- 3) promoted a re-interpretation of Islam which would fit in with the modern world
- 4) acknowledged that the Muslim world had lost its position in the modern society

23- According to the passage, Islamic modernism focuses on all of the following EXCEPT -----.

- 1) regaining the Islamic heritage
- 2) the importance of rational knowledge
- 3) the needs of modern society
- 4) a modern substitute to Islamic culture

24- The word "integrity" in line 20 means ----- .

- 1) unity
- 2) clearness
- 3) investment
- 4) invitation

- 25- According to the passage, Abduh's teachings -----.
- 1) helped Europeans gain dominance in science and technology
  - 2) provided the basis for linking Islam and reason
  - 3) rejected all forms of mediation between science and modern learning
  - 4) caused a lot of disagreement among his followers

PASSAGE 3:

The Arabic terms *ihya* (revival) and *tajdid* (renewal) are typically used in the context of modern Islamic movements, although they have premodern roots. Premodern renewal was usually associated with a designated renewer (*mujaddid*) who, according to hadith, would come at the beginning of each century to renew Muslim faith and practice. The modern call for revival and renewal derives from perceptions of backwardness and stagnation in Muslim societies in the eighteenth and nineteenth centuries. Islamic thinkers encourage a renewed commitment to Islamic values and practice as the means to achieve development and progress.

The eighteenth-century revivalist trend is represented in India by Shah Wali Allah and in the Arab world by the Wahhabis of Arabia. Rather than concerning themselves with competition with the West or adapting to modern life, they focused instead on the purity of religion and cleansing it of alien elements and *bidah* (innovations). Muhammad ibn Abd alWahhab believed that Muslims in his time had strayed from the correct path of Muhammad's example. His proposed solution was to return to the simplicity of early Islam and the religious texts. He sought to revive Islam's role in society through an emphasis on *tawhid*. Sufi and popular religious manifestations, such as visitations of tombs and veneration of saints, were dismissed as polytheistic. Other late-eighteenth-and nineteenth-century revivalist movements stressing that Islam alone should guide the lives of Muslims include the Sanusis of North Africa, the Mahdists in Sudan, and the Barelwis of India.

- 26- What does the passage mainly discuss?
- 1) Revivalist trends in Muslim societies
  - 2) Islamic thinkers of some the 18th and the 19th centuries
  - 3) The meaning of some Arabic terms
  - 4) Modern Islamic movements
- 27- The word "it" in line 11 refers to -----.
- 1) religion
  - 2) life
  - 3) competition
  - 4) purity
- 28- According to the passage, *ihya* and *tajdid* -----.
- 1) were never used in the religious texts of premodern Islam
  - 2) are in sharp contrast to hadith
  - 3) are modern Islamic trends
  - 4) were first used in the Islamic world of the 18th and 19th centuries
- 29- It can be inferred from the passage that -----.
- 1) renewal entails renewing religion itself
  - 2) the simplicity of early Islam is a virtue
  - 3) modern problems require modern answers
  - 4) Islam alone should not guide the life of Muslims
- 30- The passage states that Muhammad ibn Abd alWahhab -----.
- 1) pointed out a problem in the Islamic world without suggesting a solution
  - 2) attempted to redefine the concept of *tawhid*
  - 3) was interested in purifying religious practices and thoughts from alien elements
  - 4) was in favor of innovative religious practices

تفسیر قرآن:

- ۳۱- کدام گزینه درباره ضمیر «هو» در آیه مبارک «قل هو الله أحد» صحیح است؟
 (۱) ضمیر قصه (۲) ضمیر شأن (۳) ضمیر فصل (۴) ضمیر راجع به الله
- ۳۲- در آیه مبارک «أفأصفاكم ربكم بالبنين واتخذ من الملائكة إناثاً» همزه استفهامیه، چه نوعی است؟
 (۱) استفهام توییخی (۲) استفهام انکاری (۳) استفهام حقیقی (۴) استفهام تقریری
- ۳۳- در آیه مبارک «سنقرئک فلانسی آلا ما شاء الله» چه صنعت بلاغی، به کار رفته است؟
 (۱) جناس (۲) التفات (۳) طباق (۴) مشاکله
- ۳۴- از نظر علامه طباطبائی (ره) بر اساس مفهوم آیه مبارک: «ان کل نفس لما علیها حافظ» کدام قول درباره «حافظ» و «محفوظ» به ترتیب صحیح است؟
 (۱) ایمان؛ عمل صالح (۲) خازن دوزخ؛ فرد جهنمی
 (۳) ملک الموت؛ جان آدمی (۴) فرشته موکل؛ عمل انسان از نیک و بد
- ۳۵- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام قول درباره «اهل» در آیه مبارک: «وینقلب الی اهله مسروراً» راجح است؟
 (۱) کلیه بهشتیان در درجات گوناگون بهشت
 (۲) کلیه مؤمنان بهشتی که در برخورداری از نعمات بهشت با او مشترکند.
 (۳) خویشاوندان افراد بهشتی از مؤمنان و صدیقان و شهداء
 (۴) حوریان و غلمان بهشتی که خداوند برای مؤمنان فراهم کرده است.
- ۳۶- از نظر علامه طباطبائی (ره) منظور از آیه مبارک: «لترکبن طباقاً عن طبق» چیست؟
 (۱) انتقال از مرحله جهل و نادانی به مرحله دانشوری و خردورزی
 (۲) انتقال از نوزادی به کودکی و پس از آن، نوجوانی و جوانی و سپس میانسالی و پیری
 (۳) انتقال از مرحله نطفه و علقه بودن به مرحله صورتبندی جنینی قبل از تولد
 (۴) انتقال از مرحله زندگی دنیوی به زندگی پس از مرگ و پس از آن، حیات برزخی و انتقال به حیات اخروی و سپس حساب و جزا
- ۳۷- کدام عبارت درباره مفهوم «هل تُوب» در آیه مبارک «هل تُوب الکفار ما كانوا یفعلون» صحیح است؟
 (۱) شامل شدن (۲) مطلق جزا (۳) کیفر دادن (۴) پاداش دادن
- ۳۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام عبارت درباره دلالت آیه مبارک: «والأمر یومئذ لله» دقیق تر است؟
 (۱) در روز قیامت همه اوامر به ذات باری اختصاص دارد و هیچ کسی مالک هیچ امری از اوامر نیست.
 (۲) در روز قیامت، بالاترین منزلت از آن خداوند است و هیچ کسی را منزلتی در حد او نیست.
 (۳) در روز قیامت، بالاترین جایگاه از آن خداوند است و هیچ کسی را جایگاهی در حد او نیست.
 (۴) در روز قیامت، همه شؤون، اعم از منزلت رفیع و امر و نهی، مخصوص خداوند است و هیچ آفریده‌ای را اجازه کارگزاری اوامر خدا نیست.
- ۳۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، منظور از «غیب» در آیه مبارک: «و ما هو علی الغیب بضنین» چیست؟
 (۱) وحی بیانی (۲) کتاب‌های آسمانی (۳) وحی قرآنی (۴) القاءات جبرئیل
- ۴۰- از نظر علامه طباطبائی (ره)، «إسناد مسؤولیت به مؤودة» در آیات مبارک: «و اذا المؤودة سئلت بأی ذنب قتلت» از چه بابی است؟
 (۱) مجاز کنایی (۲) مجاز لغوی (۳) مجاز عقلی (۴) مجاز استعاری
- ۴۱- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام گزینه درباره منظور از «حشر و حوش» در آیه مبارک: «واذا الوحش حشر» بر اساس ظاهر و سیاق آیات راجح است؟
 (۱) حشر و حوش در قیامت یکی از اشراط قیامت است و به این معناست که همه وحوش از لانه‌ها و بیشه‌ها خارج می‌شوند.
 (۲) حشر در قیامت به آدمیان اختصاص دارد و هیچ آیه‌ای از قرآن به بیان حشر جانوران در رستاخیز نپرداخته است.
 (۳) جانوران مانند آدمیان در روز قیامت محشور می‌شوند - هر چند در آیات و روایات از جزئیات حشر حیوانات خبری گزارش نشده است.
 (۴) حشر و حوش در قیامت به معنای گرد آمدن حیوانات در آستانه وقوع قیامت است و ربطی به محشور شدن مصطلح ندارد.

۴۲- کدام گزینه دربارهٔ مراد از «نفس» و «ما حضرت» در آیهٔ مبارک: «عملت نفس ما حضرت» به ترتیب صحیح است؟

- (۱) روح متعالی؛ عقیدهٔ صحیح
(۲) نفس ناطقه؛ عقیدهٔ باطل
(۳) فیض رحمانی؛ اعمال بد آدمی
(۴) جنس «نفس»، عمل آدمی از نیک و بد
- ۴۳- از نظر علامه طباطبائی (ره)، منظور از تعبیر «ما اکفره» در آیهٔ مبارک: «قتل الانسان ما اکفره» چیست؟

- (۱) نفی کفر ورزیدن از همهٔ آدمیان در تاریخ حیات انسانی
(۲) اظهار تعجب از شدت کفر ورزیدن آدمیان و پوشاندن حقایق صریح از سوی آنان
(۳) بیان واقعیت کفر عده‌ای از آدمیان در جریان دعوت انبیاء الهی
(۴) انکار بقای همهٔ کافران بر کفر خود تا پایان عمر علیرغم ارشادات انبیاء الهی
- ۴۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام عبارت دربارهٔ مفهوم تعبیر «ردّ به حافره» در آیهٔ مبارک: «يقولون ائنا لمرودون فی الحافرة» صحیح است؟

- (۱) آیا ما مجدداً مانند زندگی دنیا حیات خواهیم یافت؟
(۲) آیا ما در آتش جهنم، جاودان خواهیم ماند؟
(۳) آیا ما در گودال آتش جهنم فروافکنده خواهیم شد؟
(۴) آیا ما مجدداً به گودال زندگی دنیا برخواهیم گشت؟
- ۴۵- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «مقام ربّ» در آیات مبارک: «و اما من خاف مقام ربّه و نهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی» چیست؟

- (۱) وقوف در پیشگاه عزّ ربوبی در محشر به هنگام حساب و خطاب
(۲) ظهور نعمات گوناگون در دنیا و آخرت از سوی خداوند
(۳) عظمت شأن والای خداوند متعال در دنیا و آخرت از نظر برخورداری از مقام اولوهیت
(۴) ربوبیت الهی همراه با لوازم آن از قبیل علم، قدرت مطلق، قهر، غلبه، رحمت و غضب
- ۴۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، آیات سه گانه: «والسباحات سبحاً فالسباقات سبقاً فالمدبّرات امرأ» با کدام آیه یا آیات قریب المعنی است؟

- (۱) والمرسلات عرفاً فالعاصفات عصفاً و الناشرات نشراً
(۲) له معقبات من بین یدیه و من خلفه یحفظونه من امر الله
(۳) والصابقات صفاً فالزاجرات زجراً فالتالیات ذکراً
(۴) جاعل الملائکة رسلاً اولی أجنحة مثنی و ثلاث و رباع
- ۴۷- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مؤید این نکته که مراد از «النبأ العظیم» در «عمّ یتسائلون عن النبأ العظیم»، «رستاخیز» است؛ نه «قرآن» چیست؟

- (۱) عدم وجود اشاره به «قرآن» در سراسر سورهٔ نبأ از آغاز تا پایان.
(۲) اینکه پرسش‌کنندگان در سورهٔ «نبأ» مخالفان قرآنند؛ نه مؤمنان.
(۳) سیاق آیات و اکتفاء به بیان ویژگی‌های روز قیامت و ذکر دلایل وقوع آن در سورهٔ نبأ.
(۴) نزول سورهٔ «نبأ» پس از هجرت پیامبر اکرم (ص) به مدینه
- ۴۸- با توجه به استعمال افعال «لا یعدّب» و «لا یوثق» به کسر «ذال» و «ثاء» در آیهٔ مبارک: «فیومئذ لا یعدّب عذابه احد و لا یوثق و ثاقه احد» کدام عبارت دربارهٔ آنها صحیح است؟

- (۱) ضمیر در «لا یعدّب» و «لا یوثق» به خداوند برمی‌گردد و «عذابه» در هر دو آیه بیانگر تشدید در وعید است.
(۲) «أحد» در هر دو آیه، نائب فاعل است و ضمیر متصل به «عذاب» در هر دو آیه به انسان برمی‌گردد.
(۳) «عذاب» در هر دو آیه، مفعول مطلق نوعی است و مفهوم هر دو آیه آن است که در قیامت هیچ کس مانند انسان مجازات نمی‌شود.
(۴) «عذاب» در هر دو آیه، مفعول مطلق تأکیدی است و مفهوم هر دو آیه آن است که در قیامت هیچ کس مانند انسان مجازات نمی‌شود.

- ۴۹- از نظر علامه طباطبائی (ره) مفاد و مضمون آیه مبارک: و جیء یومئذ بجهنم یومئذ یتذکر الانسان و آنی له الذکری» با کدام آیه مشابه نیست؟
- (۱) وبرزت الجحیم للغاوبین
  - (۲) وبرزت الجحیم لمن یری
  - (۳) لتندر قوماً ما أتاهم من نذیر من قبلک لعلهم یتذکرون
  - (۴) لقد کنت فی غفلة من هذا فکشفنا عنک غطاءک فبصرک الیوم حدید
- ۵۰- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «الأشقی» در آیه مبارک «لا یصلها آلا الأشقی» کیست؟
- (۱) مطلق کافران تکذیب کننده
  - (۲) فردی خاص از کفار
  - (۳) شقی ترین مردم
  - (۴) مطلق منافقان انکار کننده

کلام اسلامی:

- ۵۱- بنابر حدیث اصبع بن نباته معنای، قضا و قدر از منظر امام علی(ع) چیست؟
- (۱) خلق و اتمام (۲) اعلام و اخبار (۳) قضاوت و داوری (۴) امر و حکم خداوند
- ۵۲- دلایل علم خداوند از نظر خواجه طوسی کدام است؟
- (۱) احکام، قدرت، مجرد ذات (۲) احکام، استناد همه چیز به خداوند، قدرت (۳) قدرت، مجرد ذات، استناد همه چیز به خداوند (۴) احکام، مجرد ذات، استناد همه چیز به خداوند
- ۵۳- عبارت «الامام لو لم یکن معصوماً لزم التسلسل، والتالی باطل فالمقدم مثله» دلیل دیدگاه کدام یک از فرقه‌ها است؟
- (۱) زیدیه (۲) معتزله (۳) اسماعیلیه (۴) ماتریدیه
- ۵۴- نظر کعبی درباره «اراده خداوند» کدام است؟
- (۱) اراده عین داعی است.
  - (۲) اراده همان علم خدا به مصلحت فعل است که انگیزه ایجاد آن می‌شود.
  - (۳) اراده باز می‌گردد به این که خداوند عالم به افعال خود و امر به افعال غیر است.
  - (۴) اراده امری سلبی است و عبارت است از مغلوب و مستکره نبودن خداوند.
- ۵۵- نسبت میان حیات و علم و قدرت چگونه است؟
- (۱) قدرت، لازمه علم و حیات است.
  - (۲) حیات، لازمه علم و قدرت است.
  - (۳) قدرت و علم، لازمه حیات است.
  - (۴) حیات و قدرت، لازمه علم است.
- ۵۶- طبق نظر خواجه طوسی دلیل وجوب نبوت کدام است؟
- (۱) نبوت نسبت به تکالیف عقلی، لطف است.
  - (۲) نبوت نسبت به تکالیف عبادی، لطف است.
  - (۳) نبوت نسبت به تکالیف عملی، لطف است.
  - (۴) نبوت نسبت به تکالیف شرعی، لطف است.
- ۵۷- دیدگاه اشاعره درباره قلمرو عصمت انبیاء چیست؟
- (۱) انجام گناه کبیره برای انبیاء جایز است.
  - (۲) انجام گناه کبیره و صغیره مطلق برای انبیاء جایز است.
  - (۳) انجام گناه کبیره و صغیره به جز کفر و کذب برای انبیاء جایز است.
  - (۴) انبیاء از هرگونه گناه اعم از کبیره و صغیره معصوم هستند.
- ۵۸- کدام عبارت خواجه نصیر را می‌توان راه حلی برای پارادوکس‌های اخلاقی به شمار آورد؟
- (۱) ویجوز التفاوت فی العلوم لتفاوت التصور
  - (۲) ارتکاب أقل القبیحین مع امکان المخلص
  - (۳) للعلم بحسن الاحسان و قبح الظلم من غیر شرع
  - (۴) واستغناؤه و علمه یدلان علی انتفاء القبح عن افعاله تعالی
- ۵۹- به نظر خواجه نصیر طوسی، اگر حسن و قبح از طریق شرع ثابت شود چه مشکلی پیش می‌آید؟
- (۱) عقلی بودن حسن و قبح منتفی می‌شود.
  - (۲) شرعی بودن حسن و قبح منتفی می‌شود.
  - (۳) شرعی و عقلی بودن حسن و قبح منتفی می‌شود.
  - (۴) در آن صورت بداهت حسن و قبح مطلقاً اثبات خواهد شد.

- ۶۰- نظام و سید مرتضی وجه اعجاز قرآن را چه می‌دانند؟
 (۱) صرفه (۲) فصاحت (۳) اسلوب و صرفه (۴) فصاحت و اسلوب
- ۶۱- از نظر خواجه طوسی، دلیل ثبوت صفت کلام برای خداوند چیست؟
 (۱) علم فراگیر خداوند (۲) قدرت عام خداوند
 (۳) حکمت مطلق خداوند (۴) واجب الوجود بودن خداوند
- ۶۲- دلیل حی بودن خداوند چیست؟
 (۱) هر واجب‌الذاتی، حی است. (۲) هر قادر مختاری، حی است.
 (۳) هر خالق عالمی، حی است. (۴) هر قادر عالمی، حی است.
- ۶۳- تکفیر به چه معناست و از نظر خواجه طوسی امری است صحیح یا باطل؟
 (۱) تکفیر یعنی از بین رفتن ثواب عمل به سبب گناه متاخر و امری است صحیح
 (۲) تکفیر یعنی از بین رفتن ثواب عمل به سبب گناه متاخر و امری است باطل
 (۳) تکفیر یعنی از بین رفتن استحقاق عقاب به سبب ثواب متاخر و امری است صحیح
 (۴) تکفیر یعنی از بین رفتن استحقاق عقاب به سبب ثواب متاخر و امری است باطل
- ۶۴- آیه شریفه (اولم یکف بربک انه علی کل شیء قدیر) به کدام یک از براهین اثبات وجود خداوند اشاره دارد؟
 (۱) برهان تمنع (۲) برهان حدوث (۳) برهان صدیقین (۴) برهان وجوب و امکان
- ۶۵- پاسخ خواجه نصیرالدین طوسی به شبهه آکل و ماکول در معاد چیست؟
 (۱) آنچه باز می‌گردد اجزای اصلی بدن است. (۲) آنچه باز می‌گردد بدن با آخرین اجزا است.
 (۳) آنچه باز می‌گردد بدن مثالی است نه بدن جسمانی (۴) آنچه باز می‌گردد روح و بدن است نه بدن تنها

ادبیات فارسی:

- ۶۶- معنی چند واژه مقابل آن درست آمده است؟ (امانی: آرزوها) (وقیعت: سرزنش) (رنگ آمیختن: حيله کردن) (آجل: فوری) (احقاد: اولاد) (ضجرت: پشیمانی) (نزه: شادی) (راحله: شتر سواری) (زخم: ضربت)
 (۱) شش (۲) سه (۳) پنج (۴) چهار
- ۶۷- معنی لغات «هور - نخاس - سنجق - تشویر» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) فرشته - زنبیل باف - درفش - رای زدن (۲) خورشید - برده فروش - پرچم - شرمساری
 (۳) فرشتگان - چاه کن - خنجر - مشورت (۴) آفتاب - پارچه فروش - سوزن - خجالت
- ۶۸- در متن زیر چند غلط املائی است؟
 ... در امکان نیاید که دو تن با یکدیگر مفاوضت پیوندند، چندان تحرض و تحفظ و خویشتن‌داری بکار توانند داشت که سهوی نرود. چه هیچ‌کس از سهو و ذلت معصوم نتواند بود و هرگاه که به قصد و عمد منصوب نباشد مجال اغماض فراخ‌تر است.
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶۹- نویسنده‌ی همه‌ی آثار به استثنای ..... صحیح است.
 (۱) الاتقان: سیوطی (۲) الاغانی: ابوالفرج اصفهانی
 (۳) البحرالمحیط: ابوحیان نحوی اندلسی (۴) روض الجنان: ملامحسن فیض کاشانی
- ۷۰- موضوع کدام اثر با دیگر آثار متفاوت است؟
 (۱) جذوات (۲) چراغ هدایت (۳) برهان قاطع (۴) چهار عنصر دانش
- ۷۱- آرایه‌ی مقابل کدام بیت صحیح است؟
 (۱) به هوای دهن‌ت نقد روان باید باخت
 (۲) در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود
 (۳) بهر این فرمود رحمان ای پسر
 (۴) سزد کز خاتم لعلش زخم لاف سلیمانی
- ۷۲- کدام آرایه در بیت «خنده رسوا می‌نماید پسته‌ی بی‌مغز را چون نداری مایه از لاف سخن خاموش باش» یافت نمی‌شود؟
 (۱) کنایه (۲) تشبیه (۳) تشخیص (۴) اسلوب معادله

- ۷۳- طولانی‌ترین ترکیب‌بند عاشورایی در ادب فارسی اثر کیست؟
 (۱) هاتف اصفهانی
 (۲) شیخ محمود شبستری
 (۳) کمال‌الدین محتشم کاشانی
 (۴) میرزا محمود فدایی مازندرانی
- ۷۴- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده کدام است؟
 «تو آن راز رشیدی که روزی فرات بر لبِ آورد و ساعتی بعد در باران متواتر پولاد، بریده بریده افشا شدی»
 (۱) مسند - مضاف‌الیه - متمم - مسند
 (۲) مسند - مفعول - متمم - قید
 (۳) نهاد - مفعول - قید - مسند
 (۴) نهاد - متمم - مسند - قید
- ۷۵- کدام گروه همگی اضافه استعاری است؟
 (۱) چشم ارادت - چراغ هدایت - پرده ی غیب
 (۲) دریای علم - گردن استکبار - یوسف دل
 (۳) حلقه‌ی بندگی - دندان طمع - آسمان معرفت
 (۴) روزن شب - دست روزگار - سقف آسمان
- ۷۶- مفهوم عبارت «مرارة الیاس خیر من الطلب الی الناس» از نهج البلاغه، با کدام بیت تناسب دارد؟
 (۱) مباد آن روز کز درگاه لطفت به دست ناامیدی سربخاریم
 (۲) به تلخ و ترش رضاده به خوان گیتی بر که نیشتر خوری از بیشتر خوری حلوا
 (۳) جهان آن به که دانا تلخ گیرد که شیرین زندگانی تلخ میرد
 (۴) به نان خشک قناعت کنیم و جامه‌ی دلق کار بار محنت خود به که بار منت خلق
- ۷۷- منظور از واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر کدام است؟
 «روز شنبه ز دیر شماسی خیمه زد در سواد عباسی»
 (۱) پرچم سیاه دیر یهودیان
 (۲) شعار و پوشش خلفای عباسی
 (۳) سیاه‌پوشی در عزای بزرگان
 (۴) زمامداری و خلاف عباسیان
- ۷۸- مفهوم کنایی عبارت مشخص شده در بیت زیر کدام است؟
 «تا همه سر بر خط فرمان نهند دوستیش در دل و در جان نهند»
 (۱) رام شدن
 (۲) جان دادن
 (۳) عشق ورزیدن
 (۴) دستور صادر کردن
- ۷۹- کدام بیت بیانگر تفکر غیر اشعری است؟
 (۱) دیدنش از دیده نباید نهفت
 (۲) سرشت مرا کافریدی ز خاک
 (۳) به بینندگان آفریننده را
 (۴) کند هر چه خواهد بر او حکم نیست
- ۸۰- کدام بیت می‌تواند تفسیر آیه‌ی «ماشاءالله کان و ما لم یسا لم یکن» باشد؟
 (۱) نور خواهی مستحق نور شو
 (۲) بیا که نوبت صلح است و آشتی و عنایت
 (۳) این همه گفتیم لیک اندر بسیج
 (۴) ما ز خود سوی تو گردانیم سر
 دور خواهی خویش بین و دور شو
 به شرط آنکه نگوییم از گذشته حکایت
 بی‌عنایات خدا هیچم، هیچ
 چون تویی از ما به ما نزدیک‌تر

فلسفه:

- ۸۱- مراتب عقل به ترتیب کدام است؟
 (۱) بالملکه، هیولانی، مستفاد، بالفعل
 (۲) بالملکه، هیولانی، بالفعل، مستفاد
 (۳) هیولانی، بالملکه، بالفعل، مستفاد
 (۴) هیولانی، بالملکه، مستفاد، بالفعل
- ۸۲- نسبت مفهوم با ماهیت چگونه است؟
 (۱) تساوی
 (۲) اعم مطلق
 (۳) اخص مطلق
 (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۸۳- ملاک سبق بالطبع چیست؟
 (۱) نسبت با وجود
 (۲) مطلق تحقق
 (۳) نسبت با وجوب
 (۴) بودن در متن واقع
- ۸۴- مقسم صفات حقیقی و اضافی چیست؟
 (۱) صفات سلبی
 (۲) صفات ثبوتی
 (۳) صفات فعلی
 (۴) صفات ذات اضافه

- ۸۵- واحد بالعدد معادل کدام واحد است؟ واحد .....
 (۱) نوعی (۲) عرضی (۳) بالعموم (۴) بالخصوص
- ۸۶- تعریف هر یک از مواد ثلاث:
 (۱) تعریف حدی است (۲) تعریف رسمی است
 (۳) تعریف دوری نیست (۴) تعریف امر بینة المعناست
- ۸۷- امکان وقوعی و استعدادی در چه اموری واقع می‌شوند؟
 (۱) وقوعی: مادیات؛ استعدادی: مادیات
 (۲) وقوعی: مادیات؛ استعدادی: مادیات و غیرمادیات
 (۳) وقوعی: مادیات و غیرمادیات؛ استعدادی: مادیات
 (۴) وقوعی: مادیات و غیرمادیات؛ استعدادی: مادیات و غیرمادیات
- ۸۸- ملاصدرا در بحث تشخیص وجود از کدام فیلسوف متابعت کرده است؟
 (۱) فارابی (۲) دوانی (۳) ابن سینا (۴) خواجه نصیر
- ۸۹- عبارت زیر تعریف کدام نوع از فاعل است؟
 «هو الذی له ارادة و علم التفصیلی بالفعل عین الفعل و لیس له قبل الفعل الا علم اجمالی به بعلمه بذاته»
 (۱) بالرضا (۲) بالقصد (۳) بالتجلی (۴) بالعناية
- ۹۰- تقابل میان سلب و ایجاب از چه نوعی است؟
 (۱) حقیقی (۲) عقلی (۳) خارجی (۴) تضایف
- ۹۱- وجود رابط و وجود محمولی به ترتیب .....
 (۱) ماهیت دارد - ندارد (۲) قائم بطرفین نیست - هست
 (۳) مطابق هل بسیطه است - نیست (۴) معنای مستقل بلحاظ مفهوم ندارد - دارد
- ۹۲- کدام مورد از اشکالات وجود ذهنی نیست؟
 (۱) ثبوت محالات ذاتی (۲) شیء واحد هم جوهر می‌شود هم عرض
 (۳) حصول ماهیات در ذهن بحمل اولی و شایع (۴) اندارج ماهیت متصوره تحت دو مقوله
- ۹۳- مفهوم عرض برای نه مقوله اعراض، عرض ..... است.
 (۱) لازم (۲) عام (۳) خاص (۴) مفارق
- ۹۴- از عبارت «عدم العلة علة لعدم المعلوم» چه مطلبی را می‌توان نتیجه گرفت؟
 (۱) میان اعدام علیت هست. (۲) میان اعدام غیرمضاف تمایز هست.
 (۳) میان عدم‌های مضاف علیت هست. (۴) علیت میان علت و معلول برقرار نشده است.
- ۹۵- کدام نسبت مشابه سایر موارد نیست؟
 (۱) نقطه (۲) آن سیال
 خط (۳) جسم طبیعی
 جسم تعلیمی (۴) حرکت توسطیه
 حرکت قطعی

تاریخ و تمدن اسلامی:

- ۹۶- کدام دانشمند مسلمان اندلسی برجسته‌ترین داروساز و گیاه‌شناس در جهان اسلام است؟
 (۱) ابن باجه (۲) ابن بیطار (۳) ابن طفیل (۴) ابوالقاسم زهرای
- ۹۷- کدام عبارت بیانگر مفهوم «استعمار نو» می‌باشد؟
 (۱) استمرار سلطه سیاسی استعمارگران با روش‌های نوسازی
 (۲) به ظاهر برخورداری از استقلال سیاسی و در واقع وابستگی اقتصادی به خارج
 (۳) وابسته نگه داشتن کشورهای عقب‌مانده از طریق سازمان ملل متحد
 (۴) اعطای استقلال سیاسی و اقتصادی به کشورهای مستعمره و نه استقلال فرهنگی

- ۹۸- کدام عبارت بیانگر مفهوم «استعمار فرهنگی» است؟
 (۱) وادار کردن یک جامعه برای پذیرش فکر، اخلاق و تمدن جامعه دیگر
 (۲) تغییرات همه جانبه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در جوامع عقب مانده
 (۳) اجرای سیاست‌ها و برنامه‌هایی جهت رشد فکری و فرهنگی جوامع عقب مانده
 (۴) کمک کشورهای توسعه یافته به کشورهای عقب مانده برای رشد سرمایه‌های بومی آن‌ها
- ۹۹- ویل دورانت چه عاملی را سبب فرسایش و زوال تدریجی تمدن‌ها می‌داند؟
 (۱) اختلاف میان طبقات اجتماعی
 (۲) جنگ میان ارزش و دانش یا علم و دین
 (۳) توقف رشد علمی و غلبه قدرتمندان بر دانشمندان (۴) شکاف و اختلاف اقتصادی میان طبقات اجتماعی
- ۱۰۰- کدام اقدام پیامبر برای ایجاد انسجام اجتماعی میان مسلمانان تأثیر بیشتری داشت؟
 (۱) عقد مؤاخاه
 (۲) بنای مسجد
 (۳) تدوین پیمان نامه عمومی مدینه
 (۴) اخراج سه قبیله یهودی از مدینه
- ۱۰۱- کدام دانشمند هندی کتاب‌هایی در موضوع نجوم هندی به عربی ترجمه کرد؟
 (۱) چرک (۲) منکه (۳) آریه‌هاتا (۴) براهماگوپتا
- ۱۰۲- نخستین اسطرلاب را کدام دانشمند مسلمان ساخت؟
 (۱) ماشاءالله منجم
 (۲) موسی بن شاکر
 (۳) محمد بن موسی خوارزمی
 (۴) ابراهیم فزاری
- ۱۰۳- کدام عبارت درباره پایان گرفتن نهضت ترجمه در جهان اسلام صحیح است؟
 (۱) بی توجهی خلفای دوره آل بویه و نیز امر سبب افول نهضت ترجمه شد.
 (۲) به سبب کاهش مترجمان توانا نهضت ترجمه به خاموشی گرایید.
 (۳) اشباع زمینه‌های اجتماعی و علمی جهان اسلام سبب رکورد نهضت ترجمه گردید.
 (۴) همه کتاب‌های مفید و علمی از دیگر زبان‌ها به عربی ترجمه شده بود.
- ۱۰۴- مبنای اصلی فارابی در احصاء العلوم برای طبقه‌بندی علوم چیست؟
 (۱) فلسفی
 (۲) فائده‌مندی علوم
 (۳) عقلی و نقلی بودن علوم
 (۴) اسلامی و غیر اسلامی بودن علوم
- ۱۰۵- بیشتر نوآوری‌های ریاضی ابوالوفاء بوزجانی در کدام کتاب وی آمده است؟
 (۱) المجسطی یا زیج الواضح
 (۲) رساله فی معرفة الابعاد بین المساکن
 (۳) فیما یحتاج الیه الصانع من اعمال الهندسه
 (۴) کتاب فیما یحتاج الیه الکتاب و العمال و غیر هم من علم الحساب
- ۱۰۶- کدام پزشک مسلمان، برای نخستین بار سرایت بیماری‌ها از راه آب و خاک را کشف کرد؟
 (۱) ابن سینا
 (۲) ابوسهل جرجانی
 (۳) محمد بن زکریای رازی
 (۴) علی بن عباس مجوسی اهوازی
- ۱۰۷- با ظهور کدام اندیشمند مسلمان، تصوف و عرفان کاملاً جنبه استدلالی و برهانی پیدا کرد؟
 (۱) مولوی (۲) امام محمدغزالی (۳) ابن عربی (۴) عین القضاة همدانی
- ۱۰۸- ..... از آخرین چهره‌های برجسته مکتب معتزله و شارح آرای پیشینیان در کتاب ..... است.
 (۱) ابوهدیل علاف - شرح الاصول الخمسه
 (۲) ابوهدیل علاف - الجام العوام عن علم الکلام
 (۳) قاضی عبدالجبار - المغنی فی ابواب التوحید و العدل
 (۴) قاضی عبدالجبار - الاقتصاد فی الاعتقاد و قواعد العقاید
- ۱۰۹- کدام مورد از نخستین کتاب‌هایی است که در تصوف اسلامی به فارسی نوشته شده و تألیف کدام شخصیت است؟
 (۱) فوائد الفؤاد - علی بن عثمان هجویری
 (۲) کشف المحجوب - خواجه عبدالله انصاری
 (۳) فوائد الفؤاد - خواجه عبدالله انصاری
 (۴) کشف المحجوب - علی بن عثمان هجویری
- ۱۱۰- کدام شخصیت از منتقدان مسلمان جدی شرق‌شناسی است؟
 (۱) قوام نکرومه
 (۲) انور عبدالملک مصری
 (۳) امیر عبدالقادر الجزایری
 (۴) سید جمال‌الدین اسدآبادی

اندیشه‌های سیاسی غرب:

- ۱۱۱- به نظر افلاطون در کدام شکل حکومت، غرایز انسان، بندها را می‌گسلد و بر جان و زندگی افراد مسلط می‌شود؟
 (۱) تورانی (۲) دموکراسی (۳) موناشرشی (۴) اولیگارشی
- ۱۱۲- هراکلیت، کدام اصل را حاکم بر سازمان اجتماعی و نهادهای سیاسی و اخلاق می‌داند؟
 (۱) اندازه (۲) عدالت (۳) دگرگونی (۴) سازگاری
- ۱۱۳- افلاطون با عقیده کدام متفکر مخالف بود که می‌گفت بین حقیقت هستی و ظاهر هستی، یا بین ادراک و تعقل و بود و نبود فرقی نیست؟
 (۱) ارسطو (۲) پارمنیدس (۳) تراسیماخوس (۴) پروتاگوراس
- ۱۱۴- نتیجه نهایی خصوصیات سه گانه روش ارسطو: میل به استقرار، ارجمندی پیشینه و سنت، و تساهل نسبی، چیست؟
 (۱) بی طرفی (۲) میانه روی (۳) نوآوری (۴) گذشته نگری
- ۱۱۵- مهم‌ترین دلیل ارسطو در حمایت از طبیعی بودن بندگی کدام است؟
 (۱) سود مادی بندگی برای اجتماع (۲) اهمیت و گستردگی رسم بندگی در جامعه (۳) بندگی پایه اصلی نظام اقتصادی یونان (۴) ناتوانی غریزی بنده از داشتن فضیلت
- ۱۱۶- ارسطو کدام شکل دموکراسی را مصداق واقعی دموکراسی دانست؟
 (۱) همه شهروندان که به تبارشان نتوان عیب گرفت با حاکمیت قانون، حکومت کنند.
 (۲) به اصل برابری نزدیک‌تر باشد و میان تهیدستان و توانگران فرق نگذارد.
 (۳) همه شهروندان حق احراز مناصب داشته باشند، اما قانون بر همه حکم براند.
 (۴) داشتن اندازه‌ای معین از ثروت برای احراز مناصب دولتی و عمومی شرط باشد.
- ۱۱۷- حق وضع قانون با مجازات مرگ برای ایجاد نظم و حفظ مالکیت به کمک جامعه برای دفاع از کشور در برابر بیگانگان و این همه به خیر و منافع مردم، تعریف کدام متفکر بوده و از چیست؟
 (۱) جان لاک، قدرت سیاسی (۲) منتسکیو، مجلس قانون گذاری
 (۳) ژان ژاک روسو، نقش مردم (۴) ژان بدن، اختیارات حکمران
- ۱۱۸- رواقیان به قانون طبیعی معتقد بودند که بر همگان مقرر است و آسمان و زمین را فرا می‌گیرد. نتیجه این عقیده چه بود؟
 (۱) دموکراسی (۲) جهان وطنی (۳) برابری مردمان (۴) حقوق اجتماعی همگان
- ۱۱۹- ژان بدن جامعه سیاسی را با معیار مطلوبیت و حقانیت می‌نگریست و می‌گفت باید از حکومت قانون برخوردار باشد. منظور ژان بدن کدام قانون است و حکومت مطلوب او کدام است؟
 (۱) قانون موضوعه - دموکراسی (۲) قانون الهی و طبیعی - پادشاهی
 (۳) مجموع قوانین طبیعی و بشری - پادشاهی (۴) احکام دینی و دستورات کلیسا - آریستوکراسی
- ۱۲۰- به نظر ادموندبرک چه نوع عقل استوارترین و با اعتبارترین پایه بینش سیاسی سنت‌گرایی و محافظه‌کاری سیاسی است؟
 (۱) سیاسی (۲) فردی (۳) نظری (۴) ارتباطی
- ۱۲۱- اگر سیسرون تعهد فرد نسبت به میهن خود را ناموس طبیعی می‌داند که باید مقتضی اطاعت از قانون دولت باشد، بنابراین کدام عبارت در این رابطه صحیح است؟
 (۱) فقط اطاعت از قانون دولت را فرض می‌داند.
 (۲) وفاداری به دولت را به جامعه بشری مربوط می‌کرد.
 (۳) وفاداری به جامعه بشری را آیینی اخلاقی می‌داند.
 (۴) سراسر جهان را شهر مشترک خدایان و آدمیان می‌پنداشت.
- ۱۲۲- مارکس باتبادل کدام عوامل در دیالکتیک هگلی به عوامل مورد نظر خود، دیالکتیک را به روش تبیین «علمی» تکامل اجتماعی تبدیل کرد؟
 (۱) نیروهای تولید به طبقات (۲) روح جهانی به دولت‌های ملی
 (۳) دولت‌های ملی به نیروهای تولید (۴) روح جهانی به نیروهای تولید

- ۱۲۳- توماس آکوئیناس، برای ایمنی جامعه از فساد خودکامگی و زیان‌های برآمده از تعارض قانون موضوعه با قانون طبیعی چه حالتی را توصیه کرد؟
 (۱) فقط کلیسا قانون وضع کند.
 (۲) کلیسا و پادشاه قانون وضع کنند.
 (۳) حق وضع قانون باید به عامه مردم متعلق باشد. (۴) حکومت باید به بهترین شکل، یعنی سلطنت باشد.
- ۱۲۴- نیکولو ماکیاوولی کدام شیوه‌های دست یافتن به شهریاری را می‌پسندید و درست می‌دانست؟
 (۱) تباکاری و ستم‌گری
 (۲) جنگاوری و یاری بخت
 (۳) سیاست غیردینی و کمک کلیسا
 (۴) کمک گرفتن از مردم و جنگاوری
- ۱۲۵- کدام متفکر، امیال خودخواهانه، بی‌اعتمادی به دیگران، رقابت، سودجویی و بیم از مرگ را دلایل رفتار انسان می‌دانست و برای رهایی از این گونه صفات و انگیزه‌ها به چه عاملی تأکید می‌کرد؟
 (۱) لاک - تساهل (۲) روسو - توافق (۳) جان لاک - عقل (۴) توماس هابز - زور

منطق:

- ۱۲۶- ترتیب سؤالات اساسی چگونه است؟
 (۱) مای شارحه، هل بسیطه، مای حقیقه، هل مرکبه
 (۲) هل بسیطه، مای شارحه، هل مرکبه، مای حقیقه
 (۳) مای شارحه، مای حقیقه، هل بسیطه، هل مرکبه
 (۴) هل بسیطه، هل مرکبه، مای شارحه، مای حقیقه
- ۱۲۷- نقیض امکان عام چه نسبتی با نقیض امکان خاص دارد؟
 (۱) تباین (۲) اعم مطلق (۳) اخص مطلق (۴) اعم و اخص من وجه
- ۱۲۸- در سالبه جزئیه، میان موضوع و محمول، کدام یک از نسب اربع می‌تواند برقرار باشد؟
 (۱) تساوی، تباین، عموم و خصوص مطلق
 (۲) تساوی، تباین، عموم و خصوص من وجه
 (۳) تباین، عموم و خصوص من وجه، عموم و خصوص مطلق
 (۴) تساوی، عموم و خصوص من وجه، عموم و خصوص مطلق
- ۱۲۹- رابطه ذاتی باب برهان با ذاتی باب ایساغوجی کدام است؟
 (۱) تباین (۲) اخص مطلق (۳) اعم مطلق (۴) اعم و اخص من وجه
- ۱۳۰- قضیه «انسان اخص از حیوان است» چه نوع قضیه‌ای است؟
 (۱) مهمله (۲) محصوره (۳) شخصی (۴) طبیعی
- ۱۳۱- قیاس استثنایی انفصالی مانعة‌الجمع، چگونه نتیجه می‌دهد:
 (۱) از عین یک طرف به نقیض طرف دیگر
 (۲) از نقیض یک طرف به عین طرف دیگر
 (۳) از عین یک طرف به عین طرف دیگر
 (۴) از نقیض یک طرف به نقیض طرف دیگر
- ۱۳۲- دو مقدمه زیر در شکل اول و چهارم به ترتیب چه حکمی دارند؟
 هیچ الف ب نیست. برخی ج الف است.
- (۱) عقیم - عقیم (۲) منتج - منتج (۳) عقیم - منتج (۴) منتج - عقیم
- ۱۳۳- مغالطه توهم «عدم ترکیب» در جایی که ترکیب وجود دارد، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) سوء تالیف (۲) تفصیل مرکب (۳) ترکیب مفصل (۴) اشتراک لفظ
- ۱۳۴- قضیه زیر از نظر کم و کیف چه نوع قضیه‌ای است؟
 «اگر همه درس نخوانند هیچ کس قبول نخواهد شد»
 (۱) کلیه - موجبه (۲) مهمله - موجبه (۳) کلیه - سالبه (۴) مهمله - سالبه
- ۱۳۵- در صورت کذب قضیه «هیچ الف ب نیست» کدام گزینه صادق است؟
 (۱) هر الف ب است.
 (۲) بعضی غیر الف است.
 (۳) بعضی غیر الف ب نیست.
 (۴) بعضی ب غیر الف نیست.
- ۱۳۶- قضیه «دائمه وصفیه» چه نامیده می‌شود؟
 (۱) منتشره (۲) مشروطه عامه (۳) عرفیه عامه (۴) مطلقه منتشره

- ۱۳۷- دلالت «مجنون» بر «عاشق پیشگی» جزء کدام یک از اقسام دلالت است؟
 (۱) لفظی التزامی (۲) لفظی مطابقی (۳) لفظی وضعی (۴) لفظی تضمنی
- ۱۳۸- عکس نقیض موافق «هر الف، غیر ب است» کدام است؟
 (۱) هر ب، غیر الف است. (۲) هیچ ب، الف نیست.
 (۳) هر غیر ب، الف است. (۴) هیچ ب، غیر الف نیست.
- ۱۳۹- نسبت میان «عموم و خصوص مطلق» و «عموم و خصوص من وجه» کدام است؟
 (۱) تباین جزئی (۲) تباین کلی
 (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۱۴۰- در گفتگوی زیر، کدام مغالطه صورت گرفته است؟
 استاد منطق: برف که می آید دلم می گیرد.
 دانشجو: ولی بیشتر انسان ها عکس شما هستند.
 استاد منطق: یعنی دلشان که می گیرد برف می آید!!
 (۱) ممارات (۲) ایهام انعکاس (۳) اشتراک لفظ (۴) اخذ ما لیس بعلة علة

تاریخ اسلام:

- ۱۴۱- چرا حیان بن سراج وکیل امام کاظم (ع) پس از شهادت امام، وفات او را انکار کرد و معتقد به مهدویت او شد؟
 (۱) طمع در اموالی که نزد او بود.
 (۲) تحت تأثیر اندیشه های غالیانه قرار گرفت.
 (۳) جانشین و امام حقیقی پس از امام کاظم را نمی شناخت.
 (۴) تقیه کرد تا امام بر حق پس از امام کاظم (ع) شناخته شود.
- ۱۴۲- امام صادق (ع) در وصف کدام یک از اصحاب پدرش فرمود: «اگر او نبود آثار نبوت و احادیث پدرم از بین می رفت»؟
 (۱) محمدبن مسلم (۲) ابوبصیر اسدی (۳) زرارة بن أعین (۴) جابر بن یزید جعفی
- ۱۴۳- کدام عبارت از پیامدهای عمیق و بلند مدت فکری - سیاسی قیام مختار ثقفی است؟
 (۱) کشتن قاتلان امام حسین و مسببان اصلی فاجعه کربلا
 (۲) ایجاد فرقه کیسانیه که سبب جذب مخالفان امویان به آن شد.
 (۳) ایجاد انگیزه میان موالی جهت شرکت در جریان فکری - سیاسی شیعه
 (۴) تبیین حقانیت امامت امام سجاد (ع) برای دوست داران اهل بیت
- ۱۴۴- علت و سبب حمله خوارج در ساباط مدائن به امام حسن (ع) و زخمی کردن او چه بود؟
 (۱) تطمیع خوارج توسط معاویه جهت به قتل رساندن امام حسن (ع)
 (۲) شایعه پذیرش صلح از سوی امام حسن به وسیله نمایندگان معاویه
 (۳) اعلام مواضع سیاسی امام حسن (ع) در ساباط که مخالف رأی خوارج بود.
 (۴) اختلاف میان شیعیان مکتبی امام و خوارج حاضر در سپاه که به درگیری انجامید.
- ۱۴۵- در کدام اثر مکتوب شیعی، روایات مربوط به سیره رسول خدا (ص) انحصار به روایات امام باقر و امام صادق (ع) دارد؟
 (۱) معتقد الامامیه (۲) تفسیر علی بن ابراهیم قمی
 (۳) تنزیه الانبیاء سید مرتضی (۴) قصص الانبیاء قطب الدین راوندی
- ۱۴۶- چرا تاریخ خلفای اموی و عباسی توجه شیعیان را برای تاریخ نگاری جلب نمی کرد؟
 (۱) در آن دولت ها همواره شیعیان سرکوب می شدند.
 (۲) پیوند فکری و سیاسی میان خود و آن ها نمی دیدند.
 (۳) امویان و عباسیان دست شیعیان را از امور کوتاه کرده بودند.
 (۴) در آن دولت ها هنوز شیعیان به صورت یک جریان منسجم آشکار نشده بودند.

- ۱۴۷- عقبه هرشی یادآور کدام رویداد در عصر نبوت است؟
 (۱) توطئه منافقان برای کشتن رسول خدا (ص)
 (۲) حمله غافلگیرانه هوازان به سپاه مسلمانان در حنین
 (۳) توطئه قریش برای حمله غافلگیرانه به مسلمانان در حدیبیه
 (۴) ملاقات پنهانی اوسی‌ها و خزرجی‌ها در سال دوازدهم بعثت با رسول خدا (ص)
- ۱۴۸- سیاست تألیف قلوب را رسول خدا (ص) پس از کدام واقعه و نسبت به چه کسانی اجراء کرد؟
 (۱) غزوه تبوک - رهبران و سران قبایل نومسلمان مرزهای روم
 (۲) برائت از مشرکین - همه خاندان‌های قریش و قبایل نومسلمان یمنی
 (۳) غزوه حنین - اشراف نومسلمان قریش که میان اسلام و کفر مردد بودند.
 (۴) غزوه فتح مکه - مشرکان، اشراف قریش و مستضعفان مسلمان
- ۱۴۹- کدام عبارت مربوط به رویدادهای سال دوم هجرت است؟
 (۱) تغییر قبله، مقرر شدن اذان، ولادت امام حسن (ع) تحریم شرب خمر
 (۲) وجوب روزه رمضان، مقرر شدن اذان، ولادت امام حسن (ع)، تحریم شرب خمر
 (۳) تغییر قبله، مرگ ابوالهلب، ازدواج علی (ع) با فاطمه (ع)، حکم قربانی در عید اضحی
 (۴) وجوب روزه رمضان، تغییر قبله، مقرر شدن اذان، حکم پرداخت زکات فطره
- ۱۵۰- کدام عبارت درست است؟
 (۱) ابوسفیان و ابوجهل از صلح جویان سپاه قریش در بدر بودند.
 (۲) عامر بن حضرمی و ابوجهل از صلح جویان سپاه قریش در بدر بودند.
 (۳) ابوسفیان، ابوجهل و عتبه بن ربیع از آتش افروزان سپاه قریش در بدر بودند.
 (۴) حکیم بن حزام و عتبه بن ربیع از صلح جویان سپاه قریش در بدر بودند.
- ۱۵۱- پس از اسلام کدام یک از پیمان‌های دوره جاهلیت را رسول خدا (ص) تأیید کرد و چرا؟
 (۱) حلف الفضول - برضد ستمگری بود.
 (۲) حلف الفضول - برضد اشراف قریش بود.
 (۳) حلف المطیبین - سبب سیادت بنی هاشم گردید.
 (۴) حلف المطیبین - بر ضد انحصار طلبی بنی عبدالدار بود.
- ۱۵۲- سوره قریش در وصف کدام اقدام هاشم جد دوم رسول خدا (ص) نازل شد؟
 (۱) برقراری دو سفر تجاری
 (۲) پذیرایی و اطعام حاجیان
 (۳) بازسازی و آبادانی خانه کعبه
 (۴) عقد پیمان سیاسی بین قریش و دولت‌های همجوار
- ۱۵۳- کدام عبارت درباره ام المؤمنین خدیجه درست است؟
 (۱) خاله زبیر بن عوام بود.
 (۲) عمه زبیر بن عوام بود.
 (۳) همسر عموی زبیر بن عوام بود.
 (۴) نسبتی با زبیر بن عوام نداشت.
- ۱۵۴- کدام یک از اجداد رسول خدا (ص) پذیرایی حاجیان را بر قریش واجب ساخت؟
 (۱) عدنان
 (۲) هاشم
 (۳) عبدالطلب
 (۴) قصی بن کلاب
- ۱۵۵- کدام عبارت درست است؟
 (۱) هاشم نسب واحد و جد مشترک امویان و هاشمیان بود.
 (۲) نسل هاشم بن عبد مناف از طریق فرزندان ذکورش باقی ماند.
 (۳) نسب فاطمه بنت اسد مادر علی (ع) نیز از طریق مطلب به هاشم می‌رسید.
 (۴) نسل هاشم بن عبد مناف فقط از طریق عبدالطلب باقی ماند.

تاریخ معاصر:

- ۱۵۶- حادثه‌ی قتل گریبایدوف از مقامات نظامی روسیه که برای نظارت بر اجرای قرار داد ترکمن چای به ایران آمده بود چگونه خاتمه یافت؟
- (۱) خواستار بازسازی سفارت روسیه به وسیله‌ی دولت ایران شد.
  - (۲) روسیه دولت ایران را مسئول واقعی شناخت و ادعای غرامت نمود.
  - (۳) روس‌ها با تحریک فتحعلی شاه جهت حمله به هرات سعی کردند روحانیون و مردم را ناراحت نکنند.
  - (۴) با سفر شاهزاده خسرومیرزا به روسیه و عذرخواهی از طرف دولت ایران موضوع فیصله یافت.
- ۱۵۷- با تشکیل لژ بزرگ فراماسونری لندن گسترش آن در آسیا از کدام کشور شروع شد؟
- (۱) هند (۲) مصر (۳) ایران (۴) اردن
- ۱۵۸- پنجمین کابینه‌ی مشروطیت در دوره‌ی محمدعلی‌شاه به وسیله‌ی کدام سیاستمدار تشکیل گردید؟
- (۱) مشیرالدوله (۲) ناصرالمک (۳) مشیرالسلطنه (۴) حسین علی‌خان مافی نظام السلطنه
- ۱۵۹- پس از کدام یک از وقایع زیر رئیس علی دلواری و شیخ حسین خان چاه کوتاهی و زایر خضرخان اهرمی علیه استعمار انگلیس قیام کردند؟
- (۱) حمله‌ی انگلیس‌ها با توپ به قلعه‌ی ریشهر
  - (۲) تبعید آزادگان بوشهر به هند که مخالف بیگانه بودند.
  - (۳) توقیف موقرالذوله حاکم بوشهر به وسیله‌ی صاحب منصب انگلیسی
  - (۴) بر افراشتن پرچم انگلیس بر فراز دارالحکومه و ادارات دولتی ایران
- ۱۶۰- کدام سیاستمدار ایرانی پس از بازگشت از خارج کشور مسئله‌ی شعائر ملی اسلامی را مطرح و مدافع مشروطیت گردید؟
- (۱) احمد قوام (۲) سید حسن تقی‌زاده (۳) سید ضیاءالدین طباطبایی (۴) سید محمدصادق طباطبایی
- ۱۶۱- عکس‌العمل امریکا در انعکاس قتل رزم آرا به وسیله‌ی فدائیان اسلام در رابطه با نفت کدام است؟
- (۱) قتل وی را یک فاجعه خواندند.
  - (۲) در مقابل ایران نرمش نشان دادند.
  - (۳) مرگ وی را وحشت انگیز خواندند.
  - (۴) خواستار تبعید آیت‌الله کاشانی شدند.
- ۱۶۲- نتیجه‌ی وساطت هاریمن بعد از امتناع ایران از اجرای قرارداد لاهه در جریان ملی شدن صنعت نفت کدام است؟
- (۱) هیئت انگلیس پذیرفت مستقیماً با دکتر مصدق مذاکره کند.
  - (۲) از اعتراض به اخراج کارکنان از شرکت نفت خودداری کرد.
  - (۳) انگلیس از پیاده کردن نیروی نظامی در آبادان خودداری کرد.
  - (۴) انگلیس قبول کرد هیاتی برای مذاکره به تهران به فرستد و اصل ملی شدن نفت را پذیرفت.
- ۱۶۳- در جریان تصویب لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی و مخالفت امام خمینی (ره) با لایحه شاه و علم از کدام روش می‌خواستند توده‌های مردم را علیه روحانیت به شورانند؟
- (۱) معرفی روحانیت به همدستی با مالکین بزرگ
  - (۲) سعی کردند روحانیت را از عوامل ارتجاع معرفی کنند.
  - (۳) ایجاد تفرقه بین فضلا و طلاب حوزه‌ی علمیه قم
  - (۴) با اختناق شدید و گسترش تبلیغات دروغین می‌خواستند مردم را فریب دهند.
- ۱۶۴- با کدام اقدام رژیم پهلوی پایگاه مردمی امام خمینی (ره) هر چه بیشتر مستحکم‌تر گردید؟
- (۱) تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه
  - (۲) تهاجم به مجلس سوگواری مدرسه‌ی فیضیه
  - (۳) محاصره مسجد ارگ به وسیله‌ی دژخیمان رژیم شاه
  - (۴) یورش دژخیمان رژیم پهلوی به مدرسه‌ی طالبیه‌ی تبریز.

- ۱۶۵- دلیل انحلال مجلس دوره‌ی بیستم در اوایل سال ۱۳۴۰ کدام است؟
 (۱) تا زمینه برای انقلاب سفید به طور کامل فراهم شود.
 (۲) بیرون آوردن کاندیداهای انتصابی از صندوق در انتخابات جدید
 (۳) دولت امینی بتواند اصلاحات ارضی را در جهت سیاست امریکا به ثمر برساند.
 (۴) جلوگیری از مخالفت مردم از تشکیل کنگره‌ی آزاد زنان و آزادمردان در تهران
- ۱۶۶- کدام نخست وزیر وقت از امتیازاتی که در لایحه‌ی کاپتیولاسیون به مستشاران نظامی امریکا داده شد حمایت می‌کرد؟
 (۱) علم (۲) امینی (۳) منصور (۴) شریف امامی
- ۱۶۷- هدف رژیم پهلوی از به وجود آوردن سازمانی به نام سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی وابسته به وزارت امور اقتصادی کدام است؟
 (۱) سربوش گذاری به فساد مالی خاندان شاه
 (۲) کمک به کشورهای عقب مانده‌ی آسیایی
 (۳) سرمایه‌گذاری در صنایع ورشکسته‌ی کشورهای اروپایی
 (۴) پنهان کردن میزان وام‌های دریافتی از کشورهای خارجی
- ۱۶۸- عکس العمل دولت شوروی بعد از پیوستن ایران به پیمان بغداد با حضور امریکا و انگلیس کدام بود؟
 (۱) واکنش شدید و سریع مسکورا به همراه نداشت.
 (۲) واکنش شدید و سریع مسکورا به همراه داشت.
 (۳) بدلیل اینکه می‌خواست روابط خود را با رژیم بهبود بخشد سکوت کرد.
 (۴) چون دولت ایران طی یادداشتی به شوروی تأکید نمود پایگاه موشکی به هیچ کشوری نخواهد داد رضایت این کشور را جلب نمود.
- ۱۶۹- هدف امریکا با روی کار آوردن بختیار به عنوان چهره‌ی ملی بعد از دولت نظامی ازهارای کدام بود؟
 (۱) درهم شکستن اعتصابات سراسری مردم
 (۲) مقابله با نهضت اسلامی و راهپیمایی مردم
 (۳) درهم شکستن مقاومت امام خمینی (ره) و ملت
 (۴) جلوگیری از کودتای نظامی به وسیله‌ی گارد شاهنشاهی
- ۱۷۰- نخستین کشوری که دولت موقت را بعد از قرائت متن فرمان نخست وزیری بازرگان به وسیله آیت‌الله هاشمی به رسمیت شناخت کدام بود؟
 (۱) عراق (۲) لیبی (۳) ترکیه (۴) سوریه

اصول:

- ۱۷۱- يقدم الخاص على العام لكونه أقوى ظهوراً و ذلك فيما اذا كان المخصص ....
 (۱) متصلاً (۲) منفصلاً (۳) متصلاً لفظياً (۴) لفظياً لا لیبياً
- ۱۷۲- در مورد دو جمله: «فی الغنم زکاة» و «فی الغنم السائمة زکاة» کدام عبارت صحیح است؟
 (۱) جمله دوم حمل بر استحباب می‌شود.
 (۲) چون وصف مفهوم دارد، جمله دوم مقید جمله اول است.
 (۳) نسبت به حصه غیر سائمه، بین دو جمله تعارض وجود دارد.
 (۴) بین دو جمله تنافی نیست و حکم به زکات مطلق غنم می‌شود مگر با قرینه.
- ۱۷۳- کدام مورد می‌تواند سؤال بحث اجزاء در اوامر اضطراری باشد؟
 (۱) هل يجب القضاء لو ارتفع العذر بعد الوقت و لو قلنا بجواز البدار أم لا؟
 (۲) هل يجب الإعادة لو ارتفع العذر في الوقت و قلنا بعدم جواز البدار أم لا؟
 (۳) هل يجب الإعادة أو القضاء لو ارتفع العذر بعد الوقت و لو قلنا بعدم جواز البدار أم لا؟
 (۴) هل يجب الإعادة أو القضاء لو ارتفع العذر قبل الوقت و قلنا بعدم جواز البدار أم لا؟

۱۷۴- ماهو اثر تقدم زمان فعلية الوجوب على زمان الواجب؟

- (۱) لا اثر لهذا التقدم ،
- (۲) وجوب مقدمات الواجب.
- (۳) وجوب المقدمات المفوتة.

(۴) التخيير بين اتيان المقدمة قبل زمان الواجب أو في زمان الواجب

۱۷۵- در کدام حالت به نظریه ترتب برای تصحیح ضد عبادی استناد می شود؟

- (۱) اگر تراحم بین اهم و مهم باشد و اهم عبادی باشد.
- (۲) اگر بین دلیل اهم و مهم تعارض باشد و مهم، عبادی باشد.
- (۳) اگر امر به شیء را مستلزم نهی از ضد و نهی را مفسد عبادت بدانیم.
- (۴) اگر نهی از ضد را مفسد ندانیم و تصحیح ضد عبادی به غیر امر ممکن نباشد.

۱۷۶- دلیل حجة خبر الواحد تدل على اعتبار الخبر ....

- (۱) لو أفاد الظن عند السامع
- (۲) لو أفاد الظن عند السامع أو عند العقلاء
- (۳) لو أفاد الظن عند العقلاء فيعتبر حينئذ حتى عند من لم يفد عنده الظن
- (۴) لو أفاد الظن عند العقلاء بحيث لا يعتبر عند من لم يفد الظن عنده

۱۷۷- ما هو معنى كون القطع حجة بذاته؟

- (۱) كونه واجب الاتباع بذاته
- (۲) كونه طريقاً إلى الواقع بذاته
- (۳) كونه طريقاً إلى الواقع و واجب الاتباع بذاته
- (۴) كونه واجب الاتباع بحكم العقل بحيث لا يمكن اثباته و لا سلبه عنه

۱۷۸- بعضی بر حجیت خبر واحد بالخصوص به دلیل انسداد تمسک کرده اند. کدام عبارت می تواند جواب این ادعا باشد؟

- (۱) خبر واحد حتی در فرض حصول علم نیز حجت است، لذا دلیل حجیت، دلیل انسداد نیست.
- (۲) خبر واحد حتی در فرض امکان تحصیل علم نیز حجت دارد، لذا دلیل حجیت، دلیل انسداد نیست.
- (۳) اگر به دلیل انسداد کبیر تمسک شده، حجیت خبر واحد بخصوصه اثبات می شود، نه دلیل انسداد صغیر.
- (۴) دلیل انسداد، حجیت خبر واحد بالخصوص را اثبات نمی کند، اگر چه در فرض امکان تحصیل علم حجیت ندارد.

۱۷۹- با توجه به آیه شریفه نبأ، کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) موضوع، «النبأ» و شرط «مجئ الفاسق به» است.
- (۲) موضوع، «نبأ الفاسق» است و همین نیز شرط می باشد.
- (۳) شرط، «النبأ الذي جاء به الفاسق» است و همین نیز موضوع است.
- (۴) شرط، «مجئ الفاسق بالنبأ» است و این شرط، محقق موضوع نیز می باشد.

۱۸۰- كشف رضا الشارع من بناء العقلاء يتوقف على ...

- (۱) كون السيرة جارية في زمن الشارع و كونه ساكتاً غير رادع عنهم
- (۲) كون السيرة جارية في زمن الشارع و كونه ساكتاً غير رادع عنهم و ان لا يكون مانع من اتحاد مسلك الشارع مع العقلاء
- (۳) كون السيرة جارية في زمن الشارع و كونه ساكتاً غير رادع عنهم و احراز جريان السيرة في الامور الشرعية.
- (۴) كون السيرة جارية في زمن الشارع و كونه ساكتاً غير رادع عنهم و كونه متحد المسلك مع العقلاء أو كون السيرة جارية في الامور الشرعية.

۱۸۱- کدام عبارت درباره شهرت صحیح است؟

- (۱) شهرت عملیه ضعف سند خبر را جبران می کند.
- (۲) شهرت فتواییه حجت نیست، به این معنی که ضعف سند را جبران نمی کند.
- (۳) شهرت عملیه و شهرت فتواییه هر دو حجتند، زیرا مفید ظن می باشند.
- (۴) به دلیل تعلیل آیه نبأ شهرت فتواییه حجت است، زیرا اصابه به جهالت محسوب نمی شود.

۱۸۲- تقدیم الدلیل الحاکم علی المحکوم یکون من ناحیه .....

- (۱) السند
(۲) الحجیه
(۳) الدلاله
(۴) الاخراج عن شمول الحکم

۱۸۳- کدام عبارت در تعارض خبرین صحیح است؟

- (۱) فقط باید به مرجحات منصوصه اکتفا کرد.
(۲) هر مزیتی مرجح شرعی محسوب می شود، ولو موجب اقریبیت به واقع نشود.
(۳) به دلیل بنای عقلا هر مرجحی که موجب اقریبیت به واقع باشد معتبر است.
(۴) اصل اولی تساقط متعارضین است و در مرجحات باید به قدر متیقن یعنی مرجحات منصوصه اکتفا کرد.

۱۸۴- در مورد قاعده مقتضی و مانع کدام توضیح صحیح است؟

- (۱) شک ما در اصل ایجاد شیء است.
(۲) مشکوک در این قاعده همان متیقن است.
(۳) شک ما در این است که آیا مانعی سبب زوال شیء شده است یا نه.
(۴) در این قاعده، متیقن همان مقتضا است و شک در ثبوت مقتضی است.
۱۸۵- در مورد روایت: «لا تنقض الیقین بالشک بل انقضه بیقین آخر» کدام عبارت صحیح است؟
(۱) مقصود از «یقین»، متیقن است و استعمال مجازی است.
(۲) استعمال «نقض» در روایت به لحاظ استحکام و ابرام یقین است.
(۳) نهی از نقض یقین، نهی حقیقی مانند سایر نهی های مولوی است.
(۴) نقض در صورتی صادق است که انفصال قابل فرض باشد و لذا «یقین» به معنای «متیقن» استعمال شده است.

اخلاق و تربیت اسلامی

۱۸۶- مقام «قرب وجودی» که فرجام و جایگاه پیش بینی شده برای انسان است و «تسلیم محض بودن در برابر

اوامر و نواهی خداوند» به ترتیب از دقت در پیام کدام آیه بدست می آید؟

- (۱) یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید - یا ابت افعل ما تومر
(۲) ان المتقین فی جنات و نهر فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر - یا ابت افعل ما تومر
(۳) یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنی الحمید - ان الله یامر بالعدل
(۴) ان المتقین فی جنات و نهر فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر - ان الله یامر بالعدل

۱۸۷- عواملی که باعث می شود ایمان و کفر با هم جمع شوند عبارتند از ..... و ..... که عامل ..... نقش مهم تری دارد.

- (۱) نقص معرفتی - آلودگی نفسانی - اول
(۲) انکار معاد - ضعف اخلاقی - دوم
(۳) نقص معرفتی - آلودگی نفسانی - دوم
(۴) انکار معاد - ضعف اخلاقی - اول

۱۸۸- با توجه به آیهی شریفه «نسوا لله فانساهم انفسهم» مفهوم می گردد که ..... است و اولین قدم برای رویش فضایل اخلاقی در انسان ..... می باشد.

- (۱) خود فراموشی علت خدا فراموشی - انجام عمل صالح
(۲) خدا فراموشی علت خود فراموشی - انجام عمل صالح
(۳) خود فراموشی علت خدا فراموشی - حق پذیری و تفکر
(۴) خدا فراموشی علت خود فراموشی - حق پذیری و تفکر

۱۸۹- از دقت در پیام کدام آیه به این موضوع پی می بریم که «گروهی نعمت دنیایشان زیاد است ولی در آخرت بدبخت هستند» و در اصطلاح قرآن اینها به کدام سنت گرفتار شده اند؟

- (۱) ولایحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر لانفسهم انما نملی لهم ... - استدراج
(۲) لهم عذاب فی الحیوة الدنیا و العذاب الاخرة اشق و مالهم من الله... - استدراج
(۳) ولایحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر لانفسهم انما نملی لهم ... - ابتلاء
(۴) لهم عذاب فی الحیوة الدنیا و العذاب الاخرة اشق و مالهم من الله... - ابتلاء

- ۱۹۰- اگر از ما بپرسند «چگونه ممکن است کسی به دیگری اظهار ارادت و علاقه‌ی قلبی کند، اما بر خلاف خواسته‌ی او عمل کند؟» یقین درونی خود را نسبت به قبول پیام کدام آیه‌ی شریفه‌ی اعلام داشته‌ایم؟
 (۱) لا تجد قوماً یؤمنون بالله و الیوم الاخرة یوادون من حاد الله
 (۲) و من الناس من یتخذ من دون الله انداداً یحبونهم کحب الله
 (۳) قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله و یغفر لکم ذنوبکم
 (۴) یا ایها الذین امنوا من یرتدمنکم عن دینه فسوف یاتی الله یقوم بحیثهم و یحبونه ...
- ۱۹۱- «حُبّی که برای افراد متعارف حاصل می‌شود» و «حُبّی که به صورت یک نیروی محرک در درون نفس انسان جای دارد» به ترتیب ..... و ..... است و آیه‌ی شریفه‌ی «الاخلاء یومئذٍ بعضهم لبعض عدو» از حب نوع ..... است.
- (۱) آگاهانه - ناآگاهانه - نخست
 (۲) ناآگاهانه - نیمه آگاهانه - نخست
 (۳) آگاهانه - ناآگاهانه - دوم
 (۴) ناآگاهانه - نیمه آگاهانه - دوم
- ۱۹۲- با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «ولقد ذرانا لجهنم کثیراً من الجنّ و الانس لهم قلوب لا یفقهون بها و ...» مایه بدبختی کسانی که به عذاب ابدی مبتلا می‌شوند ..... است و قرآن آنان را از نظر ارزشش ..... حیوانات می‌شمارد و اولین منزل از سر و سلوک به سوی کمال ..... است.
- (۱) هوای نفس - هم‌ردیف - توبه
 (۲) غفلت - پست‌تر از - توبه
 (۳) غفلت - هم‌ردیف - یقظه
 (۴) غفلت - پست‌تر از - یقظه
- ۱۹۳- اگر علمی در انسان بر خلاف مقتضیات هوای نفس باشد و جلوی خواسته‌های نفسانی او را بگیرد مورد انکار او قرار بگیرد، پیام کدام آیه‌ی شریفه‌ی وافی از این موضوع است؟
 (۱) و من الناس من یجادل فی الله بغير علم
 (۲) و جحدوا و استیقنوها انفسهم ظلماً و علواً
 (۳) ان یتبعون الا الظنّ و ان الظنّ لا یغنی من الحق شیئاً
 (۴) یا ایها الذین امنوا علیکم انفسکم لا یضرکم من ضلّ اذا اهتدیهم
- ۱۹۴- از دقت در پیام کدام آیه، مفهوم «حدود اخلاقی خوردن و آشامیدن» دریافت می‌شود؟
 (۱) لتاکلوا منه لحماً طریاً
 (۲) و رزقناهم من الطّیبات
 (۳) کلوا واشربوا ولا تسرفوا
 (۴) کلوا مما رزقکم الله حلالاً طیباً
- ۱۹۵- نیاز برتری که قرآن زن و مرد را به زندگی با یکدیگر فرا می‌خواند ..... است و قرآن در کنار این موضوع به رابطه‌ی ..... اشاره دارد.
- (۱) آرامش و انس روحی با همسر - وحدت و عدالت
 (۲) آرامش و انس روحی با همسر - مودت و رحمت
 (۳) رشد معنوی و اخلاقی خانواده - وحدت و عدالت
 (۴) رشد معنوی و اخلاقی خانواده - مودت و رحمت
- ۱۹۶- از دقت در کدام آیه، قرآن توصیه می‌کند «برای حفظ یک زندگی اجتماعی مطلوب، گاهی لازم است از اجتماع بُرید» پی می‌بریم:
- (۱) و رهبانیه ابتدعوها ما کتبناها علیهم الا ابتغاء رضوان الله
 (۲) و ما ارید ان اخالفکم الی ما انهاکم عنه ان ارید الا الاصلاح ما استطعت
 (۳) قد کانت کلمه حسنة فی ابراهیم و الذین معه اذ قالوا لقومهم انا براء منکم و مما تعبدون
 (۴) و عدالله الذین امنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم
- ۱۹۷- با بهره‌گیری از پیام کدام آیه از قرآن کریم، مفهوم می‌گردد که «رعایت حجاب از سوی زنان مانع تعرّض افراد بی‌بند و بار گرفتار در چنگال هوی و هوس، به زنان با حجاب می‌شود؟
 (۱) و لیضربن بخمرهنّ علی حیوبهنّ
 (۲) قل للمؤمنات یغضض من ابصارهنّ
 (۳) یحفظن فروجهنّ و لا یبدین زینتهنّ الا ماظهر منها
 (۴) ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفوراً رحیماً

۱۹۸- پیام آیهی شریفه «لاینهاکم الله عن الذین لم یقاتلوکم فی الدین ولم یخرجوکم من دیارکم ان تبروهم و تقسطوا الیهم» قبول ارتباط ..... با کسانی است که .....

(۱) داد و ستد - در سرزمین شما زندگی می کنند.

(۲) داد و ستد - با شما در حال جنگ و ستیز نباشند

(۳) قسط و عدل - در سرزمین شما زندگی می کنند.

(۴) قسط و عدل - با شما در حال جنگ و ستیز نباشند.

۱۹۹- از نظر قرآن عامل نخستین قتلی که در روی زمین رخ داده ..... بوده که آیهی شریفهی ..... حاکی از آن است.

(۱) حسد - اذ قرباً قرباناً فتقتل من احدهما و لم یتقتل من الاخر...

(۲) حسد - من قتل نفساً بغير نفس او فساد فی الارض فکانما قتل الناس جميعاً

(۳) کبر - اذ قرباً قرباناً فتقتل من احدهما و لم یتقتل من الاخر...

(۴) کبر - من قتل نفساً بغير نفس او فساد فی الارض فکانما قتل الناس جميعاً

۲۰۰- خداوند در وصف بندگان شایسته اش می فرماید: «و اذا مروا باللغو مروا کراماً» کدام مفهوم مستفاد می گردد؟

(۱) وقتی سخن لغوی می شنوی از آن سخن - نه از خود آن فرد - اعراض می کند و با بزرگواری رفتار می کند.

(۲) در برابر اهل معصیت و کسانی که مرتکب کارهای اخلاقی می شوند باید مسلمانان با بزرگواری رفتار کنند.

(۳) افراد شایسته سخن توهین آمیزی را که از روی نادانی زده شده با رفتاری عاقلانه و متین، پاسخ می دهند.

(۴) افراد شایسته گنهکاران را آن چنان موعظه و ارشاد می کنند که باعث تشویق آنان به گناه یا لجاجت نشوند.

اطلاعات عمومی:

۲۰۱- شیخ الانبیاء لقب کدام یک از انبیاء الهی است؟

(۱) حضرت محمد (ص) (۲) حضرت عیسی (ع) (۳) حضرت ابراهیم (ع) (۴) حضرت یعقوب (ع)

۲۰۲- مبدا پیدایش مذهب تشیع از چه زمانی است؟

(۱) بعد از شهادت حضرت علی (ع)

(۲) با ظهور اسلام از زمان پیامبر (ص)

(۳) بعد از مطرح شدن مسألهی خلافت

(۴) با ظهور اسلام از زمان حضرت علی (ع)

۲۰۳- معروف ترین دانشمند جهان اسلام که او را به نابغهی شرق یاد می کنند و ۲۴۲ جلد کتاب و رساله نوشته است، که کتاب های اصلی وی به زبان لاتین ترجمه شد و در مدارس اروپا تدریس می شد، چه کسی است؟

(۱) ابوعلی سینا

(۲) ابونصر فارابی

(۳) محمد بن زکریای رازی

(۴) خواجه نصیرالدین طوسی

۲۰۴- ریشه «تراکم قدرت» را باید در کجا جست و جو کرد؟

(۱) نظام سیاسی و ارزش های حاکمان جوامع

(۲) نظام اجتماعی و ارزش های حاکمان جوامع

(۳) نظام اجتماعی و نقش هایی که افراد بر عهده می گیرند.

(۴) نظام سیاسی و هنجارهایی که افراد به آنها پایبندند.

۲۰۵- در حال حاضر آن چه که برای تمامی جوامع، یک هدف مهم به شمار می رود، کدام است؟

(۱) رشد اقتصادی

(۲) توسعه اقتصادی

(۳) دستیابی به انرژی هسته ای

(۴) دستیابی به تکنولوژی مدرن

۲۰۶- مهم ترین مشکل بزرگ عصر ما که حاصل سوء مدیریت و سوء استفاده از صنعت می باشد، کدام است؟

(۱) مصرف گرایی شدید (۲) تخریب فضای سبز (۳) ظهور پدیدهی استعمار (۴) بحران محیط زیست

۲۰۷- کدام یک از خانواده ها بیشتر با فشار روانی مواجه شده اند؟

(۱) خانواده شهدا (۲) خانواده رزمندگان (۳) خانواده اسیران جنگی (۴) خانواده مفقودالانرها

۲۰۸- نازک شدن لایه ی ازن از اثرات کدام مورد است؟

(۱) آلودگی هوا

(۲) باران های اسیدی

(۳) گرم شدن کره ی زمین

(۴) افزایش طول دوره های خشکسالی

۲۰۹- جامع ترین کتاب حدیث شیعه کدام است؟

(۱) کافی

(۲) بحارالانوار

(۳) جواهر الکلام

(۴) وسایل الشیعه

- ۲۱۰- این کلام امام خمینی (ره) که «آثار قلم و زبان او بی‌استثنا» آموزنده و روان بخش است» پیرامون کدام یک از شخصیت‌های انقلاب اسلامی بیان شده است.
- (۱) شهید دکتر مفتح (۲) شهید دستغیب (۳) علامه شهید مطهری (۴) آیه‌الله شهید بهشتی
- ۲۱۱- امیرکبیر به دستور چه کسی به قتل رسید و مقبره‌اش در کدام شهر است؟
- (۱) مظفرالدین شاه - کربلا (۲) ناصرالدین شاه - کاشان
(۳) مظفرالدین شاه - کاشان (۴) ناصرالدین شاه - کربلا
- ۲۱۲- مرثیه‌ی معروف به «دوازده بند» درباره‌ی واقعه‌ی کربلا از کدام شاعر و در دوره‌ی کدام شاه صفوی سروده شد؟
- (۱) محتشم کاشانی - شاه طهماسب (۲) وحشی بافقی - شاه طهماسب
(۳) محتشم کاشانی - شاه عباس (۴) وحشی بافقی - شاه عباس
- ۲۱۳- «تشخیص عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با احکام اسلام» و «تشخیص عدم تعارض آن با قانون اساسی» به ترتیب بر عهده‌ی چه کسانی از شورای نگهبان می‌باشد؟
- (۱) اکثریت همه‌ی اعضا - اکثریت حقوقدانان (۲) اکثریت فقها - اکثریت حقوقدانان
(۳) اکثریت همه‌ی اعضا - اکثریت همه‌ی اعضا (۴) اکثریت فقها - اکثریت همه‌ی اعضا
- ۲۱۴- چند درصد از وزن بدن را آب تشکیل می‌دهد؟
- (۱) ۳۰ تا ۴۵ درصد (۲) ۵۰ تا ۷۵ درصد (۳) ۲۰ تا ۳۵ درصد (۴) ۷۰ تا ۸۵ درصد
- ۲۱۵- کدام ویتامین موجب جذب بهتر آهن غذا می‌شود؟
- (۱) ویتامین A (۲) ویتامین B (۳) ویتامین C (۴) ویتامین K

تاریخ عمومی جهان:

- ۲۱۶- کدام طبقه اجتماعی در دوره‌ی آریایی‌ها در هند، به خاطر ارتکاب جرایمی به خصوص علیه قانون مذهبی از عضویت طبقه‌ی محروم گردید؟
- (۱) پاریاها (۲) سودراها (۳) وای‌سیاها (۴) خشاتریاها
- ۲۱۷- کلیستن پس از پیروزی بر هیپاس و فرار وی از یونان به ایران به کدام اقدام دست زد؟
- (۱) با تغییراتی در قوانین سولون به آن جنبه‌ی ملی تر و عامه پسند داد.
(۲) اصول تربیتی کاملی که موزون تر و هم‌آهنگ‌تر از اسپارت‌ها بود به اجرا درآورد.
(۳) استرالیسم را که به موجب آن یک فرد مدنی را به خاطر جاه طلبی و قدرت زیاد تبعید می‌شد منسوخ کرد.
(۴) برای روابط بازرگانی و احتیاج به نوشتن، الفبای خود را از فنیقی‌ها گرفتند و الفبای تازه‌ای به وجود آوردند.
- ۲۱۸- مشخصات سبک هنری کرنتی که در قرن پنجم در یونان متداول گردید، کدام است؟
- (۱) انصراف از قوانین قرینه‌سازی متداول گردید.
(۲) سرستون‌ها با برگ‌هایی به شکل برگ کرفس تزئین گردید.
(۳) تناسب موزون و هماهنگ ستون‌ها به دقت محاسبه گردید.
(۴) به تهیه اسکله و بارانداز و چراغ دریایی دربندرها توجه بیشتری مبذول شد.
- ۲۱۹- سلوکوس از پادشاهان سلوکی در ایران با ساختن انطاکیه در کدام ناحیه، پایتخت خود را به آن شهر منتقل ساخت؟
- (۱) بابل (۲) مصر (۳) سوریه‌ی علیا (۴) آسیای صغیر
- ۲۲۰- نخستین ضرب سکه‌های طلا در رم باستان، به کدام فرمانده رمی نسبت داده شده است؟
- (۱) سیلا (۲) سزار (۳) انتوان (۴) تراژان
- ۲۲۱- خصوصیات منظومه‌ی حماسی هندی مهابا را تا، که توسط ویازا گردآوری شده کدام است؟
- (۱) افکار مذهبی و اخلاقی به سانسکریت تدوین شده است.
(۲) جنگ‌های قدیم آریاها و دراویدها را به خاطر می‌آورد.
(۳) در مورد نقاشی‌های غار آجانتا که مربوط به هنر گوپتاست بحث کرده است.
(۴) از کارهای مهم قهرمانان افسانه‌ای رامنا و ماجراهای او سخن به میان آمده است.

- ۲۲۲- هانری چهارم، پس از مطیع کردن ساکسون‌های شورشی در شورای ورمس، به کدام اقدام دست زد؟
 (۱) اختیارات پادشاهی را به حد کمال رساند.
 (۲) بار دیگر انتخاب پاپ را به وسیله‌ی کاردینال‌ها معمول داشت.
 (۳) پاپ را از مقام خود عزل کرد و پاپ نیز وی را تکفیر کرد.
 (۴) سیادت خود را بر ایتالیا و کلیسا که در حال انحطاط بود تحمیل کرد.
- ۲۲۳- کدام مدرس حکمت و علوم الهی در انگلیس، از پیشقدمان رفرم می‌باشد و نفوذ عمیقی در انگلیس از خود بر جای گذاشت؟
 (۱) ژروم (۲) ژان هوس (۳) ویکلیف (۴) ساوونارول
- ۲۲۴- کدام نقاش معروف ایتالیایی در مکتب فلورانس مقام اول را در بین هنرمندان آن دوره داشت؟
 (۱) آندره دل سارتو (۲) رافائل (۳) جیورجیون (۴) میکل آنژ
- ۲۲۵- نتیجه‌ی یکی از معروف‌ترین عهدنامه‌های تاریخ اروپا (صلح و ستفالی) برای کشور سوئد کدام است؟
 (۱) اقدامات سوئد موجب تضعیف آلمان گردید.
 (۲) سبب قدرت‌یابی در مقابل نفوذ فرانسه گردید.
 (۳) به پیروان کالون در این کشور آزادی کامل داده شد.
 (۴) این کشور در زمره‌ی یکی از دولت‌های بزرگ اروپا درآمد.
- ۲۲۶- در کدام کشور اروپایی، فتنه‌ی هنزی سبب اغتشاش گردید ولی با غلبه‌ی حکام وی اعدام گردید؟
 (۱) سوئد (۲) پرتغال (۳) دانمارک (۴) سوئیس
- ۲۲۷- یکی از نتایج پیروزی‌های فرانسه در دوره‌ی ناپلئون و عهدنامه‌ی لونویل در آلمان کدام است؟
 (۱) مصادره‌ی اموال کلیساهای آلمانی را به همراه داشت.
 (۲) آزادی‌های مذهبی در آلمان و لهستان پیشرفت زیادی کرد.
 (۳) تحولات عمیقی در کلیسای پروتستان‌های فرانسه به وجود آورد.
 (۴) وضع یهودیان بهبود یافت و برگزاری مراسم مذهبی آنان از طرف ناپلئون آزاد گشت.
- ۲۲۸- الکساندر اول تزار روسیه پس از دست برداشتن از عقاید آزادی طلبانه در کشور، به کدام روش روی آورد؟
 (۱) مسافرت به اروپای غربی را ممنوع ساخت
 (۲) شورش دسامبرست‌ها را به شدت سرکوب کرد.
 (۳) با همکاری مترنیخ، حامی اصلی ارتجاع در اروپا گردید.
 (۴) در قوانین و سازمان‌های اداری، اصطلاحاتی به وجود آورد.
- ۲۲۹- کدام یک از اتفاقات دوران حکومت سلطان عبدالحمید در ترکیه می‌باشد؟
 (۱) کشتار مسیحیان در ارمنستان و مقدونیه ادامه یافت.
 (۲) با قیام ملت‌های بالکان ترکیه ناچار به قبول عهدنامه‌ی لندن تن درداد.
 (۳) سیاست رواج و انتشار آداب ترکی، موجب انقلاباتی در آلبانی و عربستان شد.
 (۴) آلبانی دولت مستقلی تشکیل داد ولی اختلاف میان ملت‌های بالکان ادامه یافت.
- ۲۳۰- نظریه‌ی فلسفه‌ی پدیدارشناسی (فنومنولوژی) هوسرل آلمانی که آن را تأسیس کرد، کدام است؟
 (۱) وی فلسفه‌های مهم مبتنی بر اصالت حیات را عرضه داشت و به دو اخلاق فردی و اجتماعی اعتقاد داشت.
 (۲) قائل به دیانت و تعدد جوهر بود و مذهب او در مقابل مذهب کسانی که بیشتر از یک جوهر نمی‌شناسند قرار دارد.
 (۳) فلسفه‌ی وی مبتنی بر تحقیق معنی وجود است. اضطراب وجود معلول مرگ است و مرگ تقدیر ضروری آن به شمار می‌رود.
 (۴) معتقد بود که فلسفه باید پدیده‌ها را مطالعه کند و پدیده‌ها اموری هستند که به ادراک درمی‌آیند و ماهیت بدان‌ها تأویل می‌شود

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

- ۲۳۱- در طول سال‌های نخستین سلطنت محمدرضا شاه، ساختار قدرت در ایران چگونه بود؟
- (۱) همانند دوران سلطنت پدرش، رضاشاه تغییری اساسی نکرد.
  - (۲) به طور اساسی ساختار اقتصادی کشور، و مالاً شیوه تولید و ابزار تولید کاملاً دگرگون شد.
  - (۳) ساختار قدرت و چگونگی تغییر و تحولات درون آن توسط روس‌ها و آمریکایی‌ها انجام می‌گرفت.
  - (۴) هر چند در بخش اقتصادی تحولی بنیادین را شاهدیم ولی از جنبه اجتماعی و در عرصه سیاسی تغییری صورت نگرفت.
- ۲۳۲- در سلسله مراتب قدرت عصر قاجاریه پس از شخص پادشاه، ولیعهد قرار دارد، ولیعهد ولی می‌بایست دارای سه ویژگی باشد، آن ویژگی‌ها کدام است؟
- (۱) فرزند ذکور شاه باشد، از اصل و نسب کامران میرزا باشد و بیش از ۳۰ سال عمر داشته باشد.
  - (۲) فرزند ذکور شاه باشد، مادری قاجاری داشته باشد و از اصل و نسب عباس میرزا پسر فتحعلی شاه باشد.
  - (۳) از اصل و نسب عباس میرزا باشد، به شخص پادشاه وفادار باشد و ۳۰ سال عمر داشته باشد.
  - (۴) به ایل قاجار و شخص پادشاه وفادار باشد، سن او بیشتر از ۳۰ سال باشد از اصل و نسب محمدمیرزا باشد.
- ۲۳۳- براساس الگوی پاتریمونیالیسم ماکس وبر، در خاورمیانه بیش از آن که ثروت به قدرت بیانجامد، قدرت به ثروت انجامیده است. در چنین وضعی، کدام عبارت صحیح است؟
- (۱) تمامی طبقات و نیروهای اجتماعی جامعه به چیزی جز رهایی از قید و بندهای حکومتی فکر نمی‌کنند.
  - (۲) دولت در کنار نهادهای قانونی موجود در جامعه طبقات را در فرایند تصمیم‌گیری دخالت می‌دهد.
  - (۳) اکثر دولت مردان و نخبگان سیاسی به چیزی جز کسب وابستگی به محافل خارجی فکر نمی‌کنند.
  - (۴) دولت نه تنها ورای تمامی طبقات قرار می‌گیرد، بلکه نحوه شکل‌گیری طبقات نیز در حوزه نفوذ اوست.
- ۲۳۴- اجرای قانون معروف به «تخت قاپو»، ساکن کردن عشایر در زمان سلطنت رضاشاه .....
 (۱) موجب رونق زندگی مالی عشایر و ایلات گردید.
 (۲) باعث قطع وابستگی مالی و سیاسی عشایر به روس و انگلیس شد.
 (۳) به ایجاد امنیت و تمرکز قدرت، توسعه شهرنشینی و رشد بورژوازی کمک کرد.
 (۴) موجب تشدید وابستگی سیاسی و مالی عشایر به قدرت‌های بیگانه گردید.
- ۲۳۵- اجرای قانون «متحدالشکل کردن لباس مردان» و «کشف حجاب زنان» در زمان نخست‌وزیری چه کسانی و در چه سال‌هایی صورت گرفت؟
- (۱) محمود حشم - ۱۳۱۷ - حسن مستوفی ۱۳۱۲
  - (۲) حسن مستوفی ۱۳۰۶ - حسن پیرنیا ۱۳۱۴
  - (۳) مخبرالسلطنه هدایت ۱۳۰۷ - محمدعلی فروغی ۱۳۱۴
  - (۴) محمد علی فروغی ۱۳۰۶ - احمد متین دفتری ۱۳۱۸
- ۲۳۶- کدام یک از موارد زیر باعث بدبینی دولت‌های غربی به دولت احمد قوام و قطع حمایت آن‌ها از این دولت در سال‌های ۲۶ - ۱۳۲۵ گردید؟
- (۱) تشکیل دولت ائتلافی حزب توده
  - (۲) تشدید اختلاف قوام با شخص شاه
  - (۳) اقدام قوام به سرکوب حکومت‌های خود مختار کردستان و آذربایجان
  - (۴) تلاش قوام به نزدیک‌تر شدن روابط خارجی با شوروی و چین
- ۲۳۷- رسالت سیاسی و الهی پادشاه در حفظ و حراست از دین و مملکت اسلامی تفکری بود که در نوشته‌های مشهورترین اندرزنامه نویسان دوران قاجار از جمله ..... مطرح شده است.
- (۱) حاج محمد حسن خان اعتماد السلطنه، میرزا حسین خان اشتیانی - محمد هاشم اردبیلی
  - (۲) میرزا یوسف مستشارالدوله تبریزی - امین الدوله - عباس میرزای ملک آرا
  - (۳) حاج ابراهیم کلانتر - حاج محسن مشیرالدوله - حاج محمد حسین نصرالله تهرانی
  - (۴) حاج محمد حسین نصرالله دماوندی - سید جعفر اسحاق کشفی دارابی - محمد هاشم (رستم الحکما)

۲۳۸- وفادارترین و چاکرمنش‌ترین نخبگان سیاسی و کارگزاران عالی رتبه حکومتی به شخص محمدرضا شاه چه کسانی بودند؟

(۱) علی امینی، حسین علاء، محسن صدر

(۲) فضل‌الله زاهدی، منوچهر اقبال - مجید آهی

(۳) امیرعباس هویدا، محمدعلی فروغی، محمد مصدق

(۴) اسدالله علم، جعفر شریف امامی، منوچهر اقبال، اردشیر زاهدی

۲۳۹- یکی از علل مهم ناکارآمدی کارگزاران و بازیگران عالی رتبه سیاسی در سال‌های سلطنت محمدرضا شاه به روایت ویلفردو پارتو.....

(۱) عدم گردش نخبگان است.

(۲) توجه به منافع شخصی و مال‌اندوزی خانوادگی

(۳) وابستگی کامل به محافل بیگانه، بالاخص به اتحاد جماهیر شوروی

(۴) ناآگاهی از اصول منافع ملی و رمز و راز چگونگی کسب و حفظ قدرت

۲۴۰- احمد متین‌دفتری - محمود جم، علی منصور، محمدعلی فروغی در دوران کدام یک از پادشاهان ذیل سمت نخست‌وزیر را داشتند؟

(۱) احمدشاه قاجار (۲) رضاشاه پهلوی (۳) محمدرضا شاه پهلوی (۴) مظفرالدین شاه قاجار

۲۴۱- نخستین دوره مجلس سنا در چه سالی تشکیل شد و نخستین رئیس آن چه کسی بود؟

(۱) ۱۳۲۹ احمد قوام (۲) ۱۳۲۸ حسن پیرنیا

(۳) ۱۳۲۸ حسن تقی‌زاده (۴) ۱۳۲۱ محمدعلی فروغی

۲۴۲- از اقدامات سیاسی مهم حسن‌علی منصور،..... بود.

(۱) تأسیس سازمان برنامه و بودجه

(۲) تأسیس سازمان شیر و خورشید

(۳) گسترش سازمانی حزب مردم در انتخابات مجلس بیستم

(۴) تأسیس «کانون ترقی» درون حزب ایران نوین با ۳۹ عضو

۲۴۳- یکی از آثار مهم اجرای اصلاحات ارضی در زمان سلطنت محمدرضا شاه.....

(۱) نابودی طبقه سنتی زمین‌دار را به دنبال داشت.

(۲) شرایط مناسب روی کار آمدن علی امینی فراهم شد.

(۳) موجب وحدت طبقات زمین‌دار با بورژوازی ملی شد.

(۴) زمینه‌ساز نزدیکی روابط سیاسی ایران با کشورهای همسایه گردید.

۲۴۴- موضوع انجمن‌های ایالتی و ولایتی به صورت جدی در سال‌های صدارت کدام یک از نخست‌وزیران مطرح شد که زمینه‌ساز مخالفت نهاد روحانیت گردید؟

(۱) حسین علاء (۲) اسدالله علم (۳) منوچهر اقبال (۴) جعفر شریف امامی

۲۴۵- منشأ اجتماعی و وابستگی طبقاتی اکثر نمایندگان مجلس شورای ملی در سال‌های پادشاهی پدر و پسر پهلوی.....

(۱) از پدران روستایی تشکیل می‌شد.

(۲) را خانواده‌های دیوانی تشکیل می‌دادند.

(۳) را خانواده‌های زمین‌دار تشکیل می‌دادند.

(۴) هم پدران و هم شغل خود نمایندگان چند شغلی بوده است.

جامعه‌شناسی سیاسی:

۲۴۶- کدام یک از جامعه‌شناسان منازعه نیستند؟

(۱) آگوست کنت (۲) جورج زیمل (۳) کارل مارکس (۴) رالف دارندورف

۲۴۷- از دیدگاه الیستی تضاد واقعی بین کدام موارد جریان دارد؟

(۱) الیت و عامه (۲) عامه و حکومت (۳) طبقه الیت و حاکمیت (۴) خود الیت‌ها (نخبگان)

۲۴۸- کدام یک از نظریه‌ها به جیمز برنهام منسوب است؟

(۱) ستیز (۲) الیگوپولی (۳) انقلاب مدیران (۴) پسامدرنیته انعطاف‌پذیر

۲۴۹- در نظریه مارکسیسم کلاسیک کارگزاران نهادهای حکومتی از میان کدامیک از گروهها یا طبقات ذیل گزینش می‌شوند؟

- (۱) روشنفکران (۲) طبقه مسلط (۳) طبقات مختلف (۴) دیوانسالاران مستقل
 ۲۵۰- از نظر مارکس ماهیت سیاسی طبقه در کدامیک از عوامل نهفته است؟
 (۱) فرایند تولید (۲) ارتباط با دولت (۳) تسلط بر ابزار تولید (۴) منازعه با طبقه دیگر
 ۲۵۱- کدام مورد در فاصله اضمحلال فتودالیت و پیدایش نظام سرمایه‌داری به وجود آمد؟
 (۱) دولت مطلقه (۲) نظام‌های فاشیستی (۳) نظام‌های لیبرل (۴) نظام‌های سوسیالیستی
 ۲۵۲- از نظر وبر اعضای یک حزب به کدام مورد تعلق دارند؟

- (۱) یک طبقه (۲) یک ایدئولوژی واحد
 (۳) طبقات و شؤون مختلف (۴) یک منزلت اجتماعی واحد
 ۲۵۳- از نظر کدامیک از جامعه‌شناسان جامعه مدنی نهاد واسطه میان خانواده و دولت است؟
 (۱) هگل (۲) مارکس (۳) گرامشی (۴) پلانزاس
 ۲۵۴- از نظر کدامیک از جامعه‌شناسان بوروکراسی و سوسیالیسم به بردگی انسان مدرن می‌انجامد؟
 (۱) وبر (۲) پارسونز (۳) مارکس (۴) موسکا
 ۲۵۵- خاستگاه اصلی و اولیه رویکرد انجمنی به سیاست و مشارکت کدامیک از اندیشمندان است؟
 (۱) فوکویاما (۲) پاتنام (۳) دانکورت روستو (۴) الکسی دوتوکویل
 ۲۵۶- کدامیک از جامعه‌شناسان، سرمایه‌داری را واجد ساز و برگهای ایدئولوژیک می‌دانست؟
 (۱) میلی‌بند (۲) آلتوسر (۳) اسکاچپول (۴) برنشتاین
 ۲۵۷- کدام عبارت در مورد «مکتب کارکردگرایی» درست نیست؟

- (۱) این دیدگاه بر ثبات تأکید دارد و نه تغییر
 (۲) این دیدگاه از علوم مکانیکی گرفته شده است.
 (۳) در این دیدگاه تأکید بر تغییر و رقابت است تا ثبات
 (۴) در این دیدگاه جامعه واجد یک سری اصول مشترک دیده می‌شود.

۲۵۸- از نظر وبر کنش سیاسی بر کدام مینا استوار است؟

- (۱) صرفاً عقلانیت هدفمند (۲) نگرش احساسی - عقلانی
 (۳) صرفاً عقلانیت مبتنی بر ارزش (۴) معجونی از عقلانیت و غیرعقلانیت
 ۲۵۹- اصلی‌ترین مشخصه گردش پسامدرن در جامعه‌شناسی سیاسی چیست؟
 (۱) تمرکز بر طبقات اجتماعی (۲) تمرکز بر سیاست فرهنگی
 (۳) تمرکز بر سیاستهای اقتصادی (۴) تمرکز بر اهمیت گروههای ذینفوذ

۲۶۰- بر پایه تلمود، سیاست در مذهب یهود به چه صورتی جریان داشت؟

- (۱) نگرشی کاملاً لائیک مانند مسیحیت دارد.
 (۲) امور حیاتی جامعه در دست روحانیت و امور فرعی در دست لائیک‌ها قرار می‌گیرد.
 (۳) بین زندگی دنیوی و اخروی و دینی و عرفی فرقی قائل نیست و همه تابع قوانین دین هستند.
 (۴) زندگی دنیوی را به حال خود رها کرده و از دخالت در سیاست می‌پرهیزد.

تفسیر نهج البلاغه:

۲۶۱- پیشگویی علی (ع) با این عبارت که: «گویا می‌بینم تنها کنگره‌های مسجدتان هم‌چون سینه کشتی روی آب نمایان است و خداوند عذاب را از بالا و پایین بر شهر شما فرستاده و همه را غرق کرده»، درباره چه کسانی است و کی به وقوع پیوست؟

- (۱) غرق شدن بغداد در زمان قادر بالله (۲) غرق شده بصره در حوادث آخرالزمان
 (۳) غرق شدن شهر بصره در زمان قادر بالله (۴) غرق شدن شهر بغداد در زمان قائم به امر الله
 ۲۶۲- خطبه «تزلو الجبال و لا تزل عض علی نا جذک اعرالله جمجتک» خطاب به کیست و موضوع آن چیست؟
 (۱) محمدبن‌الحنفیه، استقامت در جنگ جمل (۲) محمدبن‌الحنفیه، استقامت در جنگ صفین
 (۳) امام حسن مجتبی، استقامت در جنگ صفین (۴) مالک اشتر، استقامت در نبرد با خوارج

- ۲۶۳- سرآغاز نخستین خطبه علی (ع) پس از بیعت مردم با ایشان کدام است؟
 (۱) ذمّتی بما اقول رهینه و انا به زعیم ان من صرحت له العبر
 (۲) و الله لو وجدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء لرددته...
 (۳) ایها الناس شقوا امواج الفتن بسفن النجاة و عرجوا عن طریق المنافره
 (۴) و الله تقد تقمصها ابن ابی قحافه و انه لیعلم ان محلی منها محل القطب من الریح
- ۲۶۴- در عبارت: ینحدر عنی السیل و لا یرقی الی الطیر» علی (ع) به کدام یک از ویژگی‌های شخصیتی خود با زبان کنایه اشاره کرده است؟
 (۱) مقام بالای علمی
 (۲) شجاعت بی‌مانند
 (۳) صلاحیت والای سیاسی
 (۴) قرابت به رسول خدا (ص)
- ۲۶۵- سید رضی در مقدمه نهج‌البلاغه به کدام یک از آثار خود به عنوان پیشینه تالیف نهج‌البلاغه اشاره کرده است؟
 (۱) حقایق التأویل (۲) خصائص الائمة (۳) مجازات القرآن (۴) مجازات آثار النبویه
- ۲۶۶- درباره کدام یک از سخنان امام علی (ع)، جاحظ گفته است: «اگر در نهج‌البلاغه غیر از این کلام نبود، همین برای بلاغت امام کافی بلکه فوق حد کفایت بود»؟
 (۱) المرء عدو ما جهله
 (۲) قيمة كل امرئ ما يحسنه
 (۳) ما هلك امرء عرف قدره
 (۴) ان ورائکم الساعة تحدوکم تخففوا تلحقوا
- ۲۶۷- درباره کدام یک از خطبه‌های علی (ع)، سید رضی گفته است: «و فی الخبر انه لما خطب بهذه الخطبه اقشعرت له الجلود و بکت العیون و رجفت القلوب»؟
 (۱) متقین (۲) قاصعه (۳) شقشقیه (۴) غراء
- ۲۶۸- در موضوع رواج خطبه‌های علی (ع) در بین مردم، دو دانشمند که تأکید کرده‌اند که «مردم چهارصد خطبه از خطبه‌های علی (ع) را حفظ کرده بودند»، کدامند؟
 (۱) مسعودی، سبط بن جوزی
 (۲) جاحظ، سید مرتضی
 (۳) مسعودی، ابن واضح
 (۴) ابن واضح، سبط بن جوزی
- ۲۶۹- دو تن از شارحان نهج‌البلاغه که شرحی با عنوان «منهاج البراعه» تالیف کرده‌اند کدامند؟
 (۱) ابن میثم بحرانی، شیخ محمد عبده
 (۲) قطب راوندی، کمال الدین میثم بحرانی
 (۳) علی بن ناصر، میرزا حبیب‌الله خویی
 (۴) قطب راوندی، میرزا حبیب‌الله خویی
- ۲۷۰- علی (ع) در خطبه نخست نهج‌البلاغه کمال تصدیق خداوند را در چه چیزی دانسته است؟
 (۱) اخلاص ورزیدن در کارها
 (۲) قائل شدن به یگانگی خداوند
 (۳) نفی صفات زائد بر ذات خداوند
 (۴) حصول معرفت الهی در ناحیه ذات و صفات
- ۲۷۱- تعبیر: «و مرسله و محدوده» از علی (ع) در وصف قرآن کریم معادل چیست؟
 (۱) عام و خاص (۲) مجمل و مبین (۳) مطلق و مقید (۴) مباح و ممنوع
- ۲۷۲- این جمله علی (ع) در خطبه شقیقه درباره چه کسی است؟ «فیا عجباً بینا هو یستقیلها فی حیاة اذ عقدها لآخر بعد و فاته»
 (۱) عمر (۲) زبیر (۳) عثمان (۴) ابوبکر
- ۲۷۳- سه جبهه «ناکثین»، «قاسطین» و «مارقین» در سخنان امام علی (ع) به ترتیب ناظر به چه کسانی هستند؟
 (۱) جبهه شام، خوارج نهروان، جبهه شام
 (۲) اصحاب جهل، جبهه شام و معاویه، خوارج نهروان
 (۳) پیمان شکنان کوفه، جبهه شام، خوارج نهروان
 (۴) اصحاب جمل، جبهه شام و معاویه، خوارج نهروان
- ۲۷۴- چرا علی (ع) بعد از پیامبر (ص) قیام نکرد؟
 (۱) آن حضرت تنها بود و جز یاران معدودی در اختیار نداشت.
 (۲) حکومت و زمامداری مردم هدف امام نبود که به خاطر آن قیام کند.
 (۳) کسانی که به او پیشنهاد حکومت دادند مانند ابوسفیان یا عباس حسن نیت نداشتند.
 (۴) همه موارد صحیح است.

- ۲۷۵- در عبارات: «یزعم انه قد بايع بيده و لم يبائع بقلبه» و «ما يدريك ما على ممالى عليك لعنة الله ... حائك بن حائك» و «حتى اذا مضى لسبيله جعلها فى جماعة زعم انى احدهم» به ترتیب چه کسانی اراده شده‌اند؟
- (۱) زبیر، اشعث بن قیس، عمر بن خطاب
(۲) زبیر، اشعث بن قیس، عثمان
(۳) طلحه، عمرو بن عاص، ابوبکر
(۴) طلحه، عمرو بن عاص، معاویه

علوم قرآنی:

- ۲۷۶- علاقة مجازیه در آیه شریفه زیر چیست؟ «من یأت ربه مجرمًا»
- (۱) ماکان (۲) مایکون (۳) لزومیه (۴) تهکمیته
- ۲۷۷- در آیات زیر به ترتیب چه حکمتی از تقدیم و تأخیر وجود دارد؟
«واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسہ و للرسول» و «لا تأخذہ سنۃ و لانوم»
- (۱) تعظیم، ترقی (۲) تبرک، تدلی (۳) تعظیم، تدلی (۴) شرافت، ترقی
- ۲۷۸- کدام عبارت در مورد آیه زیر صحیح است؟
«یسألونک عن الشهر الحرام قتال فيه قل قتال فيه کبیر»
- (۱) اطناب بسط (۲) اطناب زیاده از نوع بدل (۳) اطناب زیاده از نوع تفسیر (۴) اطناب زیاده از نوع توضیح بعد از ابهام
- ۲۷۹- حرف «علی» در آیه شریفه زیر به چه معنی است؟
«و آتی المال علی حبه»
- (۱) تعلیل (۲) ظرفیت (۳) مصاحبت (۴) استعلاء
- ۲۸۰- حرف «الی» در آیه شریفه زیر به چه معناست؟
«من انصاری الی الله»
- (۱) معیت (۲) ظرفیت (۳) مرادف لام (۴) انتهاء غایت
- ۲۸۱- الف و لام در آیه شریفه زیر به چه معناست؟
«آیناهم الكتاب و الحكم و النبوة»
- (۱) جنس (۲) استغراق (۳) عهد ذکری (۴) عهد ذهنی
- ۲۸۲- در آیهی «ان فی ذلک لآیة» لفظ آیه به چه معنی است؟
- (۱) علامت (۲) معجزه (۳) عبرت (۴) امر شگفت
- ۲۸۳- چه کسی برای نخستین بار همزه، تشدید، روم و اشمام را وضع کرد؟
- (۱) ابوحاتم (۲) نصرین عاصم (۳) یحیی بن یعمر (۴) خلیل بن احمد
- ۲۸۴- آیهی «و من اظلم ممن افتری علی الله کذبًا..» (انعام/۱۹۳) در شأن چه کسی نازل شده است؟
- (۱) معاویه (۲) سعد بن ابی وقاص (۳) عبدالله بن سعد بن ابی سرح (۴) عبدالله بن سعد بن ابی سرح
- ۲۸۵- در آیه شریفه: یوصیکم الله فی اولادکم، عام بودن اولاد به چه دلیل است؟
- (۱) امتنان (۲) نکره بودن (۳) جمع مضاف (۴) اسم جنس مضاف
- ۲۸۶- روایت «کنا عند رسول الله نؤلف القرآن من الرقاع» بیانگر چیست؟
- (۱) ترتیب توقیفی آیات و سور آن
(۲) ترتیب اجتهادی آیات و سوره‌های قرآن
(۳) ترتیب توقیفی آیات و ترتیب اجتهادی سور
(۴) ترتیب اجتهادی آیات در سوره‌ها و ترتیب توقیفی سور
- ۲۸۷- می‌گویند آیه شریفه زیر با کدام آیه نسخ شده است؟
«و علی الذین یطیقونه فدیة»
- (۱) کتب علیکم الصیام
(۲) و ان تصوموا خیر لکم
(۳) و من کان منکم مریضاً
(۴) فمن شهد منکم الشهر فلیصمه

- ۲۸۸- در آیه شریفه زیر چه نوع قصری به کار رفته است؟
«الا انهم هم السفهاء»
- (۱) افراد (۲) قلب (۳) تعیین (۴) مجازی
- ۲۸۹- در آیه شریفه زیر چه نوع حذفی صورت پذیرفته است؟
« و ادخل يدك في جيبك تخرج بيضاء»
- (۱) اکتفاء (۲) اقتطاع (۳) احتیاب (۴) اختزال
- ۲۹۰- استفهام در آیه شریفه زیر به چه معنی است؟
«من ذا الذي يقرض الله قرضاً حسناً»
- (۱) تمنی (۲) ترغیب (۳) تفخیم (۴) تحضیض

ادبیات عرب:

■ ■ عین الصحیح فی التشکیل (۲۹۱ و ۲۹۲)

- ۲۹۱- « لعمرک ما بالموت عار علی الفتی
و ما أحد حی و إن عاش سالماً
(۱) عمرک - عار - تصیته - أحد
(۲) الفتی - عاش - سالماً - أخذ
(۳) لعمرک - الموت - المعایر - حی
(۴) أخذ - مین - غیبت - المقابر»
- ۲۹۲- عین الخطأ:

- (۱) ألا فالحذر الحذر من طاعة ساداتکم و کبرائکم،
(۲) الذین تکبروا عن حسابهم و ترفعوا فوق نسبهم،
(۳) و ألقوا الهجینة علی ربهم، و جاحدوا الله،
(۴) علی ما صنع بهم، مکابرة لقضائه و مغالبة لآلانه!

■ ■ عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۲۹۳ و ۲۹۴)

- ۲۹۳- « متاركة السقیه بلا جواب أشد علی السقیه من الجواب! ». عین الخطأ:
- (۱) بلا: الباء حرف عامل جر، و قد تخطی «لا» النافية و عمل الجر مباشرة في كلة «جواب»
(۲) أشد: مشتق و اسم تفضیل (مصدره «شد») و إدغامه واجب، ممنوع من الصّرف و خبر مفرد و مرفوع
(۳) لا: نافية للجنس، و هنا اسم غیر متصرف بمعنی «غیر» و من الأسماء الملازمة للإضافة و مجرور محلاً بحرف الجر
(۴) متاركة: جامد و مصدر من باب مفاعلة؛ مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمیة، و معموله «السقیه» و هو مجرور فی اللفظ و مرفوع فی المحل علی الفاعلیة

۲۹۴- « لو كان في قلبي كقدر قلامه حُباً لغيرك ما أتتك رسائلي! ». عین الخطأ:

- (۱) أنت: فعل ماضٍ من باب إفعال، معتل و لفيف مفروق، فاعله «رسائل» و الجملة فعلية
- (۲) كقدر: الكاف اسم بمعنى «مثل» و تقع بعد كل عامل، و هنا في موضع الرفع، و «قدر» مضاف إليه و مجرور
- (۳) حُباً: جامد و مصدر، و أكثر ما يستعمل فعله من باب إفعال، تمييز مفرد و منصوب و مميزه الملفوظي «قلامه»
- (۴) كان: من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه كلمة الكاف و هي اسم، و خبره المقدم شبه الجملة «في قلب»

■ ■ عین المناسب للجواب (۲۹۵ - ۲۹۸)

۲۹۵- عین ما يجوز فيه الإدغام و التفكيك:

- (۱) شقّ أمواج الفتن بسفائن النجاة!
- (۲) عندما تمدّ أيدي الناس إلى الزاد لا أكون بأولهم!
- (۳) لو حُمّ القضاء للإنسان لا تحفظه البراري و البحور!
- (۴) من الناس من يهتمّ بالعبير فيمنعه عقله من ارتكاب الخطايا!

۲۹۶- عین الخطأ:

- (۱) إن جننتي ببرهان مقنع أذعن لك!
- (۲) إن عظمت المسائل الصغيرة تعظم هي بنفسها!
- (۳) إن رأيك بين الفائزين، أفرح أنا و يفرح أبوك!
- (۴) إن تقع في السوء لا تنج منه إلا إذا أبعدت نفسك عنه!

۲۹۷- عین «كاد» تامة:

- (۱) كدت أن أسقط على الأرض، فتوقفت لحظة كي أهدأ!
- (۲) ما كدت أبداً بالكتابة حتى تواردت علي أفكار مختلفة!
- (۳) كادت السماء تمطر فلبست لباساً صوفياً و حملت مظّلتني!
- (۴) لو لا يساعدي ربّي لكاد أن تنزلق رجلي في المصيبة!

۲۹۸- عین الخطأ:

- (۱) كآين من مصيبة أكثر تأثيراً في حياة الإنسان! (۲) كأي من هزيمة ترقّي الإنسان في الحياة!
- (۳) كآين من امرئ يشتري من ماله حسن صيته! (۴) كأي من طالب لا يدرس ثمّ يندم فيجبر تكاسله!

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۲۹۹ - ۳۰۱)

۲۹۹- « نجم عن الصِّراع بين قبول المذهب أو رفضه أن أخذ لفيف من الناس يستمع إلى الدَّعَاة، فمنهم من آمن و منهم من ظلَّ حائرًا! »:

(۱) درگیری بین پذیرفتن یا نپذیرفتن این مذهب منجر به این شد که گروهی از مردم سخنان داعیان را پذیرفتند، پس جمعی از آنها آن را قبول کردند و عده‌ای دیگر سرگردان ماندند!

(۲) کشمکش بین قبول مذهب یا رد آن منتج به این شد که گروهی از مردم به استماع دقیق سخنان داعیان پرداختند، آنگاه بعضی از آنها ایمان آوردند و برخی از آنها سرگردان ماندند!

(۳) از نزاع بین پذیرفتن دین یا مخالفت با آن حاصل این شد که بعضی از مردم سخنان داعیان را با دقت گوش کردند پس عده‌ای ایمان آوردند اما برخی همچنان سرگردان بودند!

(۴) تعارض بین دو نظریه در قبول دین یا رد کردن آن سبب شده که گروهی اندک از مردم سخنان داعیان را گوش کنند آنگاه بخشی از آن سخنان را پذیرفتند و درباره سایر سخنان همچنان مردد بودند!

۳۰۰- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) ناديتك فلم تجب علي! : صدایت کردم و پاسخم ندادی!

(۲) إن الحوادث قد يطرقن أسحارًا! : همانا حوادث گاهی سحرها در می‌کوبند!

(۳) لست أعفو عنك ما لم تغیر أسلوبك! : اگر روش خود را تغییر ندهی، از تو نخواهم گذشت!

(۴) لو كنت تستفيد من فرصك ما كنت نادماً الآن! : اگر از فرصتهایت استفاده می‌کردی، الآن پشیمان نبودی!

۳۰۱- « آگاه باشید که در روزهایی از امید بسر می‌برید که در پی آن مرگ است؛ پس هرکس به عمل

بپردازد موفق می‌شود و هرکس کوتاهی کند، به حتم خود او زیانکار است! »:

(۱) ها أنتم تقضون أيام أمل يأتي بعده الموت؛ فمن أقدم بالعمل يفز و من أقصر فهو يضر نفسه!

(۲) ألا و إنكم في أيام أمل من ورائه الأجل، فمن بادر إلى العمل فاز و من قصر فإنه هو الخاسر بنفسه!

(۳) انتبهوا أن الأجل سينالكم بعد أيام أملكم هذه، من أسرع إلى العمل الصالح لقد نجح و من أغفل فهو يضر نفسه!

(۴) ألا و إنكم الآن في أيام الأمل و الموت يدرككم بعده، من تعجل في عمل الخير لقد ظفر و من اقتصر فقد ضر نفسه!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۳۰۲-۳۰۵)

۳۰۲- ﴿الله الصمد ... و لم يكن له كفواً أحد﴾. عین الخطأ:

- (۱) تقديم الخبر للحصر!
 (۲) تقديم شبه الجملة للتخصيص!
 (۳) تعريف المسند للاختصاص!
 (۴) تأخير الاسم لرعاية فواصل الأي!

۳۰۳- عین ما فيه تخصيص حتماً:

- (۱) هو يعطي الأموال!
 (۲) يعطي هو أمواله!
 (۳) ما هو يعطي الأموال!
 (۴) ما هو يعطي أمواله!
 ۳۰۴- « و إنا لقوم لا نرى القتل سبةً إذا ما رأته عامر و سلول! ». في البيت مجاز .....

- (۱) مرسل مفرد!
 (۲) مرسل مركب!
 (۳) إسنادي!
 (۴) بالاستعارة التمثيلية!
 ۳۰۵- « و من لم يذعن حوضه بسلاحه يهدم، و من لا يظلم الناس يظلم! ». فيما أُشير إليه بخط .....
- (۱) حسن التعليل!
 (۲) طباق!
 (۳) مقابلة!
 (۴) إرصاد!

